

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

อนุรักษ์ ถอดเขียว

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1"
ของ อนุรักษ์ ถอดเขียว
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกริพร เซวณชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
ผู้วิจัย	อนรรักษ์ ถอดเขี้ยว
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เซาว์นชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564
คำสำคัญ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี, การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหาร สถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 การวิจัยครั้งนี้แบบออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากการนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มาศึกษาแนวทาง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการ

ใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาควรเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอยู่เสมอและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ทางเทคโนโลยี รวมถึงดำเนินการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีของสถานศึกษา รวมถึงการให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการบนหลักพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม และบทบัญญัติทางกฎหมาย

Title	TECHNOLOGICAL LEADERSHIP IN ACADEMIC MANAGEMENT OF SCHOOL DIRECTOR, PICHIT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1
Author	ANURAK THODKHIAW
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2021
Keywords	Technological Leadership, Academic Management, School Director

ABSTRACT

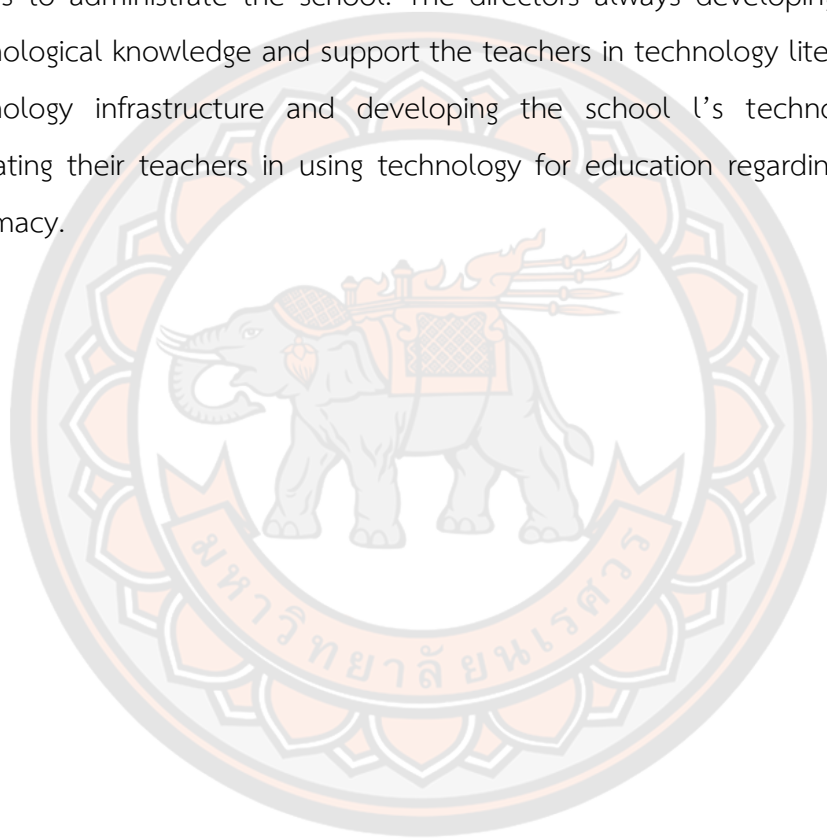
This research aims to study the technology leadership in academic management of the school director in Pichit Primary Educational Service Area 1 and study the development guidelines about technology leadership in academic management of the school director in Pichit Primary Educational Service Area 1. There are 2 sections of the research: Step 1 Study the technology leadership in academic management of the school director. Collected data using questionnaire with school directors in total of 97 person by Stratified Random Sampling. To analyze the data using percent score, mean score, and standard deviation. Step 2 To study the development guidelines about technology leadership in academic management of the school director. By using the results of section 1 to figure out the guidelines. Collected data using an interview form with 5 qualified person. using content analysis.

The results of research were as below:

1. The technology leadership in academic management of the school director in Pichit Primary Educational Service Area 1 is in a high level. Once considered separately, the legal literacy and technology ethics is in a very high level.

Another areas ranked as follow: supporting personnel in using technology, which ranked as high level. And the lowest ranked is using technology for educational evaluation. Which Also ranked in high level.

2. The development guidelines of technology leadership in academic management of the school director found that the school director considering about board of education who has technology literacy cooperate in setting the school's visions to administrate the school. The directors always developing themselves in technological knowledge and support the teachers in technology literacy. Set up the technology infrastructure and developing the school l's technology database. Educating their teachers in using technology for education regarding to ethics and legitimacy.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร เซาว์นชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เป็นอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในทุกเรื่อง ทั้งชี้แนะแนวทาง ให้คำแนะนำ ปรึกษา ให้กำลังใจและความห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ดร.ธนภฤต อึ้งน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาจาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะเฒ่าประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบหา คุณภาพของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ นางสาวบุญครอง กุลดี รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 นายศิริเดช ศรีสร้อย รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 นายเกื้อสิริภานนท์ ศรีमितานนท์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดร.กীরติ จันทรมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองหลวง ดร.ปฏิพัฒน์ บุญรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านป่าแขง ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณ พี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 32 ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คอยมอบกำลังใจตลอดการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร ที่ได้สนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องของผู้วิจัยที่คอยมอบความรัก กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมาจนงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบและอุทิศ แต่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาใน สถานศึกษาต่อไป

อนุรักษ์ ถอดเขียน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	78

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	80
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงาน วิชาการ ของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	85
บทที่ 4 ผลการวิจัย	88
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของ	89
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	89
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1	103
บทที่ 5 บทสรุป	122
สรุปผลการวิจัย.....	123
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	143
ประวัติผู้วิจัย	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ	32
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี	57
ตาราง 3 ข้อมูลจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	80
ตาราง 4 แสดงการดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน	87
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ ทำงานและวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวม	90
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี	91
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ในการจัดการ เทคโนโลยี	93
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการ บริหารงาน	94

<p>ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีในการเรียนการสอน</p>	<p>95</p>
<p>ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร</p>	<p>97</p>
<p>ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัด และประเมินผลทางการศึกษา</p>	<p>99</p>
<p>ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ทางกฎหมายและ จรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี.....</p>	<p>101</p>
<p>ตาราง 14 แสดงแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1</p>	<p>117</p>

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	78

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การเมือง วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี ที่มีการปรับตัว เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก โดยปัจจัยหลัก เป็นผลมาจากวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาไปอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดผลต่าง ๆ เช่น การมีเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน การติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน การสร้างอาชีพใหม่ของบุคคลทุกช่วงวัยซึ่งก่อให้เกิดการกระจายรายได้ทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่เชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก เป็นต้น รวมถึงระบบการศึกษาที่ได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การดำเนินงานและในการจัดการเรียนการสอน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน และให้สามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาและ ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน ดังนั้น เราจะเห็นว่า สถานศึกษา เป็นสถาบันทางสังคมหนึ่งที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา มีครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันปฏิบัติงาน ตามหน้าที่ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพราะฉะนั้นจากสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังที่กล่าวข้างต้นนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการอบรม พัฒนา ให้ความรู้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ให้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องของการใช้เทคโนโลยี นอกจากสถานศึกษาจะดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนแล้ว สถานศึกษายังต้องมีหน้าที่ ในการบริหารจัดการงานต่างภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการที่จะบริหารงานต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับผู้บริหารแต่ละท่านว่าจะมีเทคนิคในการบริหารงานอย่างไรให้งานสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีข้างต้น จึงส่งผลต่อการที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการในอบรมให้ความรู้ และยังคงบริหารงานต่างให้ประสบผลสำเร็จที่ตั้งไว้นั้น โดยจะเห็นว่ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2564 (เพิ่มเติม) ปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียน การสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ปรับเปลี่ยนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อให้ครู Up Skill และ Re-Skill ของตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อส่งต่อความรู้ไปยังผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีคุณภาพ ซึ่งจากนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบการดำเนินงานต่างๆของสถานศึกษา และเป็นผู้ที่มีอำนาจสามารถ กำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ การดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีบุคลากร ที่รับผิดชอบหรือมีการติดต่อ ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เพราะฉะนั้นผู้บริหาร จึงต้องมีการวางแผน การวางระบบงาน การประสานงาน การนำให้บุคลากรทุกคนทำงานในหน้าที่ ให้บรรลุผล นิรดา เวชญาลักษณ์ (2560) กล่าวว่า ผู้บริหาร เป็นผู้ที่สนับสนุนการทำงาน โดยแบ่งงานให้คนอื่นทำอย่างชัดเจน มีหน้าที่ในการสร้างวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน พร้อมทั้งเป็นผู้ให้คำแนะนำการทำงานให้แก่ผู้อื่น และสามารถพางานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจะใช้อำนาจตามหน้าที่ เพียงอย่างเดียวไม่ได้ เพราะอาจจะทำให้บุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความกดดัน ไม่สามารถ ปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องหาวิธีในการจูงใจ โน้มน้าวใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยความเต็มใจ หรือที่เรียกว่า ภาวะผู้นำ ซึ่งถ้าผู้บริหารมีภาวะผู้นำ สามารถจูงใจให้บุคลากรทำงานด้วยความยินดี ด้วยความเต็มใจ จะทำให้งานที่ได้รับมีประสิทธิภาพ มากขึ้นกว่าเดิม ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาก็จะมีหลากหลายรูปแบบตามแนวคิด ของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเลือกใช้ภาวะผู้นำแต่ละรูปแบบให้เหมาะสม กับบริบทของงาน บริบทของสถานศึกษา บริบทของบุคลากร และที่สำคัญการนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมายขององค์กร ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเรียนการสอน การบริหารงานต่าง ๆ โดยสามารถอำนวยความสะดวก การดำเนินการต่าง ๆ ของระบบข้อมูลในเว็บไซต์ หรือแม้กระทั่งในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถ จัดเตรียมข้อมูลได้ง่ายขึ้น สามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น แต่ภายในองค์กรบุคลากรบางส่วน

ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีได้ ซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุของช่วงวัยที่ไม่พร้อมจะเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีหน้าที่ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปรับตัวให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ภาวะผู้นำที่ผู้บริหารควรจะนำมาใช้ควรจะเป็นภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความสามารถในการนำองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษา

การบริหารงานของสถานศึกษาด้านต่างๆของสถานศึกษาล้วนแต่มีความสำคัญและความจำเป็นทั้งสิ้นตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ตามมาตรา 6 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งถ้าดูจากจุดมุ่งหมายของการศึกษาข้างต้นนั้น จะมีความสอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จิตติมา วรรณศรี (2557) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ปริญญาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง ความร่วมมือของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยกระทำกิจกรรมหรือดำเนินงานให้การศึกษาหรือฝึกอบรมคนทุกช่วงวัย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ระบบการดำเนินงาน เทคนิคการดำเนินงาน และปัจจัยทางการบริหารไว้อย่างชัดเจน โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้ ดังนั้น จากแนวคิดของนักวิชาการทั้ง 2 ท่านข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการ การการบริหารงานที่เกี่ยวกับกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้วยบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีสถานศึกษาทั้งหมดที่เปิดทำการเรียนการสอน 132 แห่ง มีผู้อำนวยการ 123 คน มีครู 997 คน สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 เป็นสถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาล 2 - ประถมศึกษาปีที่ 6 และเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาล 2 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ขยายโอกาส) ดังนั้น เนื่องด้วยบริบทของสถานศึกษาของสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เป็นการเปิดทำการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนเล็ก ๆ ที่ต้องมุ่งอบรมสั่งสอนให้ความรู้ การเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ นักเรียน ซึ่งการที่นักเรียน มีความรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จะ ทำให้นักเรียนเติบโตและสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันโดยเฉพาะในด้านของ เทคโนโลยีส่งผลต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานต่าง ๆ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบสถานศึกษาก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานต่าง ๆ โดยเฉพาะการบริหารงาน วิชาการซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีบริบทในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนตามการศึกษา ภาคบังคับ ทำให้การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีและศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 เพื่อนำข้อมูล ที่ได้รับมาปรับใช้ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาตนเองและสถานศึกษา ให้มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี และบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้ข้อมูลในการนำไปกำหนด นโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี โดยมุ่งให้การ บริหารจัดการสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 123 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 97 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2564 กำหนดตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, & Morgan และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในขั้นตอนที่ 1
โดยเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้าน มาเป็นกรอบในการศึกษาการส่งเสริมภาวะผู้นำ
เชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา
และมีส่วนสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ
ดังนี้

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวุฒิการศึกษา
ระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์
ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเคยเป็นวิทยากรในการอบรมการพัฒนาผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 2 คน
3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา และเคยเป็น
วิทยากรในการอบรมการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ
ของสถานศึกษา สร้างวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการทรัพยากร
และบุคลากรได้อย่างเหมาะสม แบ่งงานให้แก่บุคลากรอย่างชัดเจนตามความรู้ความสามารถ
 อีกทั้งยังคอยควบคุมให้คำแนะนำแก่บุคลากรในการการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติต่าง ๆ
ของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี สามารถบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา สามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้สนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษา สามารถจูงใจให้ครูและนักเรียนเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีด้วยความปลอดภัยให้แก่บุคลากรและนักเรียนโดยคำนึงถึงจริยธรรมในการใช้สื่อเทคโนโลยี โดยภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับใช้ในสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดทิศทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการระบวงการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของทุกภาคส่วน มีการถ่ายทอดแนวปฏิบัติจากวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีมาปฏิบัติงาน

2.2 ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี สามารถวิเคราะห์ แยกแยะประเภทของเทคโนโลยีและเลือกใช้เทคโนโลยีในการการปฏิบัติงานและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรได้เป็นอย่างดี แสวงหาความรู้ ฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถปรับตัวให้เป็นผู้หน้าที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบัน

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานและพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน สรรหาบุคลากรที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อพัฒนาองค์กรและส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพทางเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรอยู่เสมอ

2.4 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการวางแผนการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เสริมสร้างกระบวนการให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน วิธีการที่ชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง สนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน มีการพัฒนาวิชาชีพในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูและบุคลากรเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่ทันสมัย

2.5 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบการทำงานเพื่อส่งเสริมให้การบริหารและการปฏิบัติงานของสถานศึกษามีความรวดเร็ว ประหยัดและประสิทธิภาพมากขึ้น มีการวางแผนงบประมาณของสถานศึกษาและการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อนำมาสนับสนุนความต้องการด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกและจูงใจบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาปฏิบัติงานและจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

2.6 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยี ของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงาน ต่าง ๆ ของสถานศึกษา ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน และวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม

2.7 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี เป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมและกฎหมาย เสริมสร้างให้บุคลากรและนักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีบนหลักของจริยธรรมและไม่ขัดต่อหลักของกฎหมาย ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนตระหนักถึงความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยในการใช้งานเทคโนโลยี มีนโยบายในการคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาจากการใช้งานเทคโนโลยี

สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรและนักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างเสมอภาค และตรงตามความต้องการ

3. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง วิธีการปฏิบัติที่ควรนำไปใช้ในการดำเนินงานด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของบุคลากร การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของผู้บริหาร
 - 1.2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ขอบเขตของการบริหารงานวิชาการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
 - 3.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 3.2 รูปแบบของภาวะผู้นำ
4. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
 - 4.1 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
 - 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
 - 4.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหาร

สัมมนา ธรณิธย์ (2553) กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในองค์การธุรกิจเรียกว่า ผู้จัดการ (Manager) แต่ในองค์การของรัฐเรียกว่า ผู้บริหาร (Administrator)

ฉิรดา เวชญาลักษณ์ (2560) กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่สนับสนุนการทำงาน โดยการแบ่งงานให้คนอื่นทำอย่างชัดเจน มีหน้าที่ในการสร้างวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจให้แก่ทีมงาน พร้อมทั้งเป็นผู้ให้คำแนะนำ ทำงานให้กับผู้อื่นและสามารถนำพางานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร โคตรบรรเทา (2560) กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำเนินการในการนำนโยบายไปปฏิบัติและทำสิ่งให้ถูกต้อง โดยพยายามหาทางแก้ไขปัญหาในกิจวัตรประจำวันขององค์การ

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) กล่าวว่า ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่มหรือองค์การ ซึ่งผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ในการใช้ทรัพยากรขององค์การเพื่อการบรรลุเป้าหมายในการทำงาน

สรุปได้ว่า ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานขององค์การ สร้างวิสัยทัศน์ แบ่งงานให้แก่บุคคลกรตามความรู้ความสามารถ สร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร และให้คำแนะนำแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2553) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี คือ มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาผู้ร่วมงาน มีความสุจริตโปร่งใส และเที่ยงธรรม สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มีความสามารถในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน วางคนได้เหมาะสมกับงาน มีการสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง มีความรอบรู้ มีความแม่นยำในกฎระเบียบของทางราชการ

โยธิน นิลชช (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีคุณสมบัติของผู้ผู้นำการเปลี่ยนแปลง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถทางวิชาการ การสื่อสารและเทคโนโลยี เป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ นักสร้างแรงบันดาลใจ ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กร สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น

บุญมา แพ่งศรีสาร (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีคุณลักษณะเป็นนักสร้างสรรค์ เป็นนักการสื่อสาร นักคิดวิเคราะห์ การสร้างชุมชน การสร้างความเชื่อมั่น มีความมุ่งมั่น เต็มใจที่จะเรียนรู้ คิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างที่ดี

ทิพวรรณ ล้วนปสิทธิ์สกุล (2562) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย การเสียสละ เพื่อส่วนรวม เป็นนักประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ สุขุม รอบคอบ มีเหตุผล ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ใฝ่เรียนรู้และคิดค้นนวัตกรรม สร้างเครือข่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและทันต่อเหตุการณ์เพื่อให้สามารถตัดสินใจ ได้อย่างรวดเร็ว และตอบสนองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

กุลจิรา รักษนคร (2563) กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การเป็นผู้นำที่ฟังประสงค์ ตระหนักรู้ด้านบริบท การจัดการความรู้ เทคโนโลยี และทางสติปัญญา มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการสื่อสารและสร้างแรงบันดาลใจ มีมนุษยสัมพันธ์ บริหารงานโดยเน้นคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถผสานนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถทางวิชาการ การสื่อสาร และการสร้างแรงบันดาลใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และสร้างเครือข่าย กับหน่วยงานต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถทางเทคโนโลยีและคิดค้นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

สัมมนา ธรนิษฐ์ (2553) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีดังนี้

1. บทบาทที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ในการทำงาน แล้วกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายทางระลึกละเอียดว่าอะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับองค์การ ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ทำให้บุคลากรยอมรับ เป้าหมาย ทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะและให้ทุกคนแปรจุดมุ่งหมายสู่การปฏิบัติ ไปในแนวทางเดียวกัน ค้นหาวิธีทางที่มีสำหรับทำให้เป้าหมายบรรลุผลสัมฤทธิ์ หาวิธีเพื่อให้ได้มาซึ่ง ความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน และก่อให้เกิดความสามัคคีขึ้นในระหว่างบุคลากรด้วยกัน

2. บทบาทในด้านการวางแผน ผู้บริหารควรออกแบบรูปแบบเพื่อการปฏิบัติงาน ไว้ล่วงหน้า โดยผ่านทางทางเลือกแนวทางที่ดีที่สุด กำหนดผลที่ได้จากการปฏิบัติงาน ทำความชัดเจน ในสิ่งที่ต้องการให้สัมฤทธิ์ผลและวิธีการ วางแผนสำหรับผลสัมฤทธิ์และการปรับปรุงระบบค่านิยม

ของสังคม ทำงานให้ยืดหยุ่นเพื่อปรับปรุงให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกิจกรรมทั้งหลาย
 ร่างแผนโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย จัดทำแผนให้สมบูรณ์ให้เป็นจริงและปฏิบัติได้ โดยทบทวน
 แผนอย่างสม่ำเสมอและให้สอดคล้องกับแผนขององค์การและประเทศ ทำให้บุคลากรทุกคน
 ที่เกี่ยวข้องเข้าใจแผนและปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

3. บทบาทในด้านการจัดองค์การ ผู้บริหารควรวางโครงสร้างของการจัดองค์การรูปแบบ
 ของตำแหน่งและความสัมพันธ์ กำหนดตำแหน่งของบุคลากรโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย
 กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร ส่งเสริมพฤติกรรมกลุ่มสู่ผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์
 และเป้าหมายโดยผ่านทาง การปฏิบัติงาน กระบวนการสื่อความหมายและการประเมินผล ก่อให้เกิด
 ความมั่นคงปลอดภัยของกลุ่มโดยผ่านทางความสัมพันธ์ทางการแสดงออกด้วยตนเอง และการนำ
 ตนเอง ทำให้องค์การเกิดบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน
 โดยผ่านทางความสัมพันธ์อันดี คงไว้ซึ่งมิตรภาพ ความเคารพและความมั่นใจในระหว่างบุคลากร
 ส่งเสริมประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพื่อทำให้วัตถุประสงค์สัมฤทธิ์ผล

4. บทบาทในด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรแนะนำบุคลากรเคารพความรู้ บุคลิกภาพ
 และเกียรติของบุคลากรทุกคน ใช้อำนาจและหน้าที่ที่ตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจว่า
 กิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประสานงานองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ครอบคลุมทิศทาง
 ของการทำงาน เช่น สถานการณ์ เครื่องมือ การเงิน ความรู้ และทักษะให้ได้ เป็นผู้ประสานงาน
 ระหว่างบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงาน ผลงานจากการทำงานมากที่สุด
 โดยลงทุนน้อยที่สุด ทำให้บุคลากรเคารพตนเองและมีความพอใจในตัวเอง รับผิดชอบต่องานที่ตัวเอง
 ทำ เข้าใจความรู้สึกและการตัดสินใจของบุคลากร และหลีกเลี่ยงการใช้ความคิดเห็นของตนเอง
 แต่ผู้เดียว กำหนดขั้นตอนและวิธีการเพื่อการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
 ให้เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5. บทบาทในด้านการประเมินผล ผู้บริหารควรประเมินผลกระบวนการดำเนินงาน
 ทั้งระบบ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานและเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 เพื่อปรับปรุงงานและตัวบุคลากร ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งเพื่อดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนา
 ทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบและเป็นปรนัย ประเมินผลเพื่อก่อให้เกิดความพอใจ
 ทางจิตวิทยาและปรับปรุงเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ประเมินเจตคติของประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจ
 ได้รับความสนใจ และการร่วมมือ สนับสนุนจากประชาชน ส่งเสริมการประเมินผลตนเอง
 และการปรับปรุงตนเองในตัวบุคลากร

สุนทร โคตรบรรเทา (2560) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่คือ การวางแผน มีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายและพัฒนา แผนแม่บทและยุทธศาสตร์ในการนำไปปฏิบัติ มีบทบาทในการจัดองค์การ คือ มีหน้าที่ในการจัดหา บุคลากร ทรัพยากร ทางกายภาพ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ และเงินมารวมกันโดยวิธีที่ดีที่สุด เพื่อปฏิบัติงานตามที่วางแผนไว้ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีบทบาทในการควบคุม คือ มีหน้าที่ ในการประเมินผล การทบทวน การออกกฎระเบียบ การควบคุมพนักงาน การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการดูแลมาตรฐานของการบรรลุเป้าหมายของผู้บริหารและการรับผิดชอบในการทำนุบำรุงภายใน รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก และมีบทบาทในการนำ เป็นการนำทาง และการนิเทศติดตามผู้ปฏิบัติเมื่อนำแผนขององค์การไปปฏิบัติ ซึ่งในการนำ หรือการนิเทศติดตาม จะต้องทำให้ผู้ปฏิบัติมีแรงจูงใจและความคาดหวังและรักษาการสื่อสารที่ดีให้คงไว้

พัชรา วาณิชวสิน (2560) กล่าวว่า ผู้นำมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบสำคัญ ในการบริหาร 3 ด้าน หลักใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ การบริหารงาน การบริหารคน และการบริหาร การเปลี่ยนแปลง

1. การบริหารงาน (Task Management) คือ การที่ผู้นำมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ สำคัญในการดำเนินงานปัจจุบันตามทิศทางให้ได้ซึ่งผลลัพธ์ที่ต้องการ ท่ามกลางความหลากหลาย ความซับซ้อนและความยากของงานผ่านการสร้างระบบ การทำงานที่มีประสิทธิภาพให้คนทำงาน สามารถสร้างผลงานอันยอดเยี่ยมสอดคล้องกับทิศทางกาดำเนินงานขององค์กรด้วยการกำหนด เป้าหมายการทำงานตามทิศทาง (วิสัยทัศน์) ที่กำหนดไว้ จัดเตรียมทรัพยากรที่เกี่ยวข้องให้พร้อม และอย่างเหมาะสม รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์การทำงานและเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน ให้เพียงพอพร้อมทำงาน สร้างระบบการทำงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ กำหนดมาตรฐานการทำงาน และผลงาน ติดตามดูแลและควบคุมการปฏิบัติงาน พัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลการปฏิบัติงานตามระบบการทำงาน เป็นต้น เพื่อให้การบริหารงานสามารถดำเนิน ไปได้ด้วยดีและระบบงานไม่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อคนทำงาน ดังนั้น การบริหารงานของผู้นำ คือ การขับเคลื่อนระบบงานไปสู่เป้าหมายขององค์กรด้วยการมุ่งเน้นที่การดำเนินงานปัจจุบันเป็นหลัก มากกว่ามุ่งเน้นไปที่อนาคต

2. การบริหารคน (People Management) คือ ผู้นำมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ สำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้เป้าหมายเดียวกันผ่านการสร้างระบบคนที่เหมาะสม และสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี รวมทั้งช่วยกันสร้างสรรค์ผลงานอันยอดเยี่ยม อย่างสอดคล้องกับทิศทางกาดำเนินงานขององค์กรผ่านการโน้มน้าวและใช้อิทธิพลความเป็นผู้นำ ด้วยการเห็นความสำคัญและเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของคนทำงานทั่วทุกระดับ สร้างสภาพแวดล้อม การทำงานที่เอื้อต่อการทำงานในองค์กร เปิดโอกาสและกระตุ้นให้คนทำงานได้แสดงทักษะ

ความสามารถ ความคิดเห็น และความคิดสร้างสรรค์ออกมาอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ อธิบายทิศทางการทำงานขององค์กรอย่างชัดเจน สื่อสารอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ กระตุ้นจิตใจ และพัฒนาคนทำงานให้ทำงานอย่างเต็มที่และเต็มศักยภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน เป็นต้น เพื่อให้การบริหารคนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยเพิ่มประสิทธิผลในการทำงาน ซึ่งจะทำให้คนทำงานสามารถทำงานร่วมกันและประสานกับทุกหน่วยงานภายในองค์กรภายใต้เป้าหมายเดียวกัน สู่ความสำเร็จและผลลัพธ์ดีเลิศโดยระบบคนไม่ทำให้ระบบงานเกิดอาการสะดุด ติดขัดหรือเดินหน้าต่อไปไม่ได้

3. การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) คือ ผู้นำมีบทบาทสำคัญในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ รวมทั้งสร้างการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ เพื่อจัดเตรียมองค์กร จัดสรรและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมที่จะรับมือและนำกระแสการเปลี่ยนแปลงด้วยการกำหนดทิศทางขององค์กรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้ สนับสนุนและส่งเสริมให้คนภายในองค์กรสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับการดำเนินงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เตรียมความพร้อมและพัฒนาคนทำงานให้พร้อมอยู่เสมอ เปิดโอกาสให้คนทำงานมีส่วนร่วมในการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

การที่ผู้นำจะขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและสร้างการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นได้นั้น ผู้นำจำเป็นต้องบูรณาการการบริหารทั้ง 3 ด้านอย่างเหมาะสมและสมดุลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารแสดงบทบาทที่สำคัญในขณะทำงาน 3 ประการ ได้แก่ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านการให้ข้อมูลสารสนเทศ และบทบาทด้านการตัดสินใจ อาจกล่าวได้ว่าบทบาทของผู้บริหาร คือการมีปฏิสัมพันธ์กับพนักงานในองค์กร รวบรวมและส่งต่อข้อมูล และตัดสินใจ ซึ่งในแต่ละบทบาทสามารถแบ่งเป็นบทบาทย่อยดังนี้

1. บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้บริหารโดยส่วนใหญ่ใช้เวลาสองในสามไปกับเรื่องการสื่อสารกับบุคคลอื่น เนื่องจากการสื่อสารกับบุคคลอื่น อาทิ พนักงาน ลูกค้า หรือผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ และปัญหาของกลุ่มคนเหล่านั้นได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสื่อสารยังช่วยให้ผู้บริหารสามารถอธิบาย มุมมอง หรือสาระสำคัญขององค์กรและตนเองแก่บุคคลเหล่านั้นได้อีกด้วย ซึ่งบทบาทย่อยที่ผู้บริหารแสดงออก ได้แก่ บทบาทตัวแทนในทุกสถานการณ์ ที่ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการเปิดงาน

ต้อนรับบุคคลที่มาเยี่ยมบริษัท หรือเป็นตัวแทนบริษัทเพื่อรับประทานอาหารกับลูกค้าของบริษัท เป็นต้น บทบาทผู้นำ ที่ผู้บริหารทำหน้าที่ในการจูงใจและกระตุ้นพนักงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร และบทบาทผู้ประสานงาน ที่ผู้บริหารแสดงบทบาทในการทำงานร่วมกับบุคคลภายนอกหน่วยงานของตน

2. บทบาทด้านการให้ข้อมูลสารสนเทศ ผู้บริหารใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการรวบรวมและแบ่งปันข้อมูลข่าวสารอีกด้วย การศึกษาของ Mintzberg พบว่าผู้บริหารใช้เวลาประมาณร้อยละ 40 ของเวลาทั้งหมดไปกับการให้และรับข้อมูลสารสนเทศ อาจสรุปได้ว่าการจัดการเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศผ่านการประเมินสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลอื่น และนำข้อมูลเหล่านั้นส่งต่อไปยังบุคคลที่อยู่ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร ซึ่งบทบาทย่อยที่ผู้บริหารแสดงออก ได้แก่ บทบาทผู้ตรวจสอบ ที่ผู้บริหารทำการติดตามและตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการขององค์กรเพื่อการได้มาซึ่งข้อมูล ซึ่งอาจมาจากการพบปะสนทนากับบุคคลอื่นเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก และจากสื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ บทบาทผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผู้บริหารแสดงบทบาทนี้เมื่อมีการแบ่งปันข้อมูลกับบุคคลอื่น ที่อยู่ภายในแผนกหรือองค์กรเดียวกับตน และบทบาทโฆษก ผู้บริหาร แสดงบทบาทนี้เมื่อมีการแบ่งปันข้อมูลกับบุคคลอื่นภายนอกแผนกหรือองค์กร

3. บทบาทด้านการตัดสินใจ การรวบรวมและการแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการบริหารงานในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ถ้าผู้บริหารไม่ได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กร ข้อมูลเหล่านั้นก็ไร้ความหมายเพราะประโยชน์ของการรวบรวมและแบ่งปันข้อมูลกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งบทบาทย่อยที่ผู้บริหารแสดงออก ได้แก่ บทบาทผู้ประกอบการ ผู้บริหารแสดง บทบาทนี้เมื่อมีการปรับเปลี่ยนตนเอง ผู้ได้บังคับบัญชาและหน่วยงานของตนสู่การเปลี่ยนแปลง บทบาทผู้รับมือกับความไม่สงบ ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้เมื่อต้องตอบ สนองต่อแรงกดดันและปัญหาที่รุนแรงที่ต้องให้ความสำคัญอย่างทันทีทันใด บทบาทผู้จัดสรรทรัพยากร บทบาทนี้ผู้บริหารต้องตัดสินใจว่าจะแบ่งทรัพยากรเพื่อใช้ในการทำงานให้กับใครหรือหน่วยงานใดบ้างและ บทบาทนักเจรจา ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้เมื่อตนต้องเจรจาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตารางเวลาในการทำงาน โครงการต่าง ๆ การกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ผลลัพธ์ในการทำงาน ทรัพยากร และการเรียกร้องขึ้นค่าแรงของพนักงาน

ผู้บริหารแสดงบทบาททั้งสามประการ ได้แก่ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านการให้ข้อมูลสารสนเทศ และบทบาทด้านการตัดสินใจ ในการทำงานแต่ละวันสลับกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร ซึ่งการแสดงออกในแต่ละบทบาท จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประเภทขององค์กรและลักษณะการทำงานของผู้บริหาร ด้วย อย่างไรก็ตามการแสดงบทบาทต่าง ๆ เหล่านี้ได้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ต้องอาศัยทักษะการจัดการที่สำคัญหลากหลายประการที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและทำงานร่วมกับพนักงานในองค์กรเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ บทบาทด้านการบริหารงานและบทบาทด้านการบริหารบุคคล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. บทบาทด้านการบริหารงาน คือ บทบาทในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร และวัตถุประสงค์ของการทำงาน ส่งเสริมให้บุคลากรยอมรับและปฏิบัติตามเป้าหมาย มีบทบาทในการวางแผน กำหนดรูปแบบวิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า มีการจัดวางโครงสร้างขององค์กร โดยมุ่งเน้นถึงความเหมาะสมระหว่างความรู้ความสามารถของบุคคลกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ในตำแหน่งนั้น ๆ และการมีบทบาทในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร และการวัดประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยวิธีการต่าง ๆ โดยมีการจัดทำระบบการประเมินที่ใช้การเปรียบเทียบกับมาตรฐานขององค์กร เพื่อนำผลการประเมินไปดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. บทบาทด้านการบริหารบุคคล คือ บทบาทในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร ในหน่วยงาน สามารถสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรได้ ให้ความสำคัญและเอาใจใส่บุคลากร ในทุกระดับ จูงใจและกระตุ้นให้พนักงานทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร เป็นผู้ประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อระดมทรัพยากรต่าง ๆ มาบริหารจัดการ ภายในองค์กร และสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ จากหน่วยงานภายนอกได้ เป็นผู้คอยให้คำแนะนำแก่บุคลากรและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นเพื่อร่วมกันพัฒนาองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

สันติ บุญภิรมย์ (2552) กล่าวว่า ความหมายสามารถแบ่งออกได้ 2 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง ความหมายตามแนวคิดของนักวิชาการ งานวิชาการ คือ งานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยงานย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาและงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ ประการที่สอง ความหมายในลักษณะการนำงานวิชาการลงสู่การปฏิบัติ การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหาร สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน

สัมพันธ์ ธรณิษฐ์ (2553) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ปรับปรุง พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีการร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียนโดยมีการประสานงานของทุกคนในโรงเรียนร่วมกัน บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ส่วนในการบริหารโรงเรียนนั้นผู้บริหารจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการบริหารงานด้านวิชาการ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และภาวะสุขภาพ ตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

จิตติมา วรรณศรี (2557) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

รัตนา กาญจนพันธ์ุ (2557) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิรี ภู่อาระ (2558) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้การจัดการเรียนการสอน การจัดทำวัสดุประกอบการสอน การวัดการประเมินผล การนิเทศการศึกษา การแนะนำ การปรับปรุงหลักสูตร ฯลฯ

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2558) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานหรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่และภารกิจโดยตรง

ในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียน ให้มีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่าและมีศักดิ์ศรี

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2561) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการบริหาร ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการสร้างและการพัฒนาด้านความรู้ ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของกระบวนการจัดการศึกษา

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) กล่าวว่า งานวิชาการ คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดโดยผ่าน กระบวนการแสวงหาความรู้ การสอน การวิจัย การประชุม การปฏิบัติงานวิชาชีพ การเผยแพร่ข้อมูล สิ่งพิมพ์สู่สาธารณะ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียน การสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เป็นต้น โดยมีมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2544) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการมีดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ ที่ได้กำหนด เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้โดยการจัดเป็นกลุ่ม ๆ ไว้ การวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางนี้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาตรงที่ช่วยให้บุคลากรของสถานศึกษาได้ศึกษาหลักสูตร แกนกลางโดยละเอียด เพื่อการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้รายปีและรายภาคเรียน ต่อไป นอกจากนี้จะช่วยให้เกิดแนวคิดว่าสถานศึกษาจะมีแนวในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนในส่วนตัวบ้าง มีการกำหนดมาตรฐาน การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิต และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรงแต่เนื่องจากมาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรแกนกลางจะเขียนไว้ครอบคลุมค่อนข้างมาก

2. การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมที่เน้นการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง การให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ จากการสอบถาม จากการอ่าน จากการค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาสรุปเป็นความรู้ และความเข้าใจของตน การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติการทดลองเพื่อให้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะ กระบวนการและสรุปผลงานของตน การให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล

ในขณะที่เดียวกันก็ต้องคำนึงถึงการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปด้วย มีการกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ สิ่งต่าง ๆ สื่อและอุปกรณ์ก็จะเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้ปฏิบัติ เช่น หนังสือค้นคว้า ที่จัดมาให้ในการสอน แต่ละหน่วยการเรียนรู้ การเตรียมห้องปฏิบัติการต่าง ๆ การเตรียมขั้นตอนการปฏิบัติที่จะช่วยพัฒนา ความคิด การเตรียมคำถามที่จะใช้กระตุ้นความคิด เป็นต้น

3. การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วย การเรียนรู้/รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่กำหนดในมาตรฐาน การเรียนรู้ด้วย มีการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดวิธีการที่เป็นระบบ ควรกำหนดช่วงเวลา ในการประเมินผลการเรียนรู้อะหว่างดำเนินการสอน การประเมินปลายภาคเรียนและปลายปีด้วย เพื่อความสะดวกในการสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียนและรวบรวมผลงานของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน การควบคุมดูแลและส่งเสริม ให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผล การเรียนการสอน การบันทึก การสังเกต และการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลา ที่กำหนดได้อย่างสม่ำเสมอ การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัด กำหนดไว้ การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการประเมินที่ต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนา

4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคน ร่วมกันรับผิดชอบในการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษา ร่วมกัน แต่ละคนเป็นผู้นิเทศและเป็นผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวในแต่ละด้าน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน วิธีการที่จะนำไปใช้ควรเป็นวิธีการที่มีลักษณะ เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจจากการอ่าน การค้นคว้า การได้ไปประชุม อบรม/สัมมนา/ปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ การสาธิตรูปแบบการสอนเพื่อช่วยกันค้นหาข้อบกพร่อง และปรับปรุงให้เป็นรูปแบบของสถานศึกษา ร่วมกัน การประชุมระดมสมอง ที่ไม่ต้องมีการวิพากษ์วิจารณ์กันโดยตรง เป็นต้น การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยถือเป็นปัญหาของสถานศึกษาโดยส่วนรวม

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันเกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวบรวมอุปสรรคข้อขัดข้องจากการบริหาร ในทุก ๆ เรื่องมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปว่าความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านใดที่สถานศึกษา

สามารถช่วยแก้ปัญหาได้เอง ด้านใดที่คิดว่าต้องพึ่งพาจากบุคคลภายนอก การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะ ๆ ซึ่งควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาาร่วมกันได้ รวมทั้งการจัดส่งบุคลากรไปรับการอบรม ประชุม สัมมนา/ปฏิบัติการ ที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัดการควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนแต่ละคนควรทำการวิจัยในชั้นเรียนของตน โดยเริ่มจากประเด็นปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนเห็นว่าควรมีการทดลองรูปแบบการสอนที่คิดว่าจะได้ผลดีกว่าเดิม หรือทดลองสื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนดัดแปลง ปรับปรุง หรือคิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อตรวจสอบว่าสิ่งที่ตนคิดขึ้นมานั้นสามารถใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนจนทำให้คุณภาพการศึกษาระดับมาตรฐานการเรียนรู้ได้จริงหรือไม่ อันเป็นการฝึกการทำงานเป็นระบบโดยอาศัยกระบวนการวิจัย ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นการวิจัยเต็มรูปแบบดังที่นักวิจัย หรือนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกกระทำกัน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องร่วมกันในสถานศึกษา หรือเป็นประเด็นที่ควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษาเพื่อการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา และการควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการ ที่เป็นการสนับสนุนงานหลักที่กล่าวในหัวข้ออื่น ๆ และที่คาดว่าจะเป็นเรื่องที่ส่งผลให้งานหลักนี้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการ ให้เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมดที่จะต้องจัดเก็บร่วมกันตลอดภาคเรียนและปีการศึกษา เพื่อมิให้เกิดการละเลยหรือละทิ้งข้อมูลและสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาและตัดสินใจในการดำเนินงานทางวิชาการ ระบบข้อมูลและสารสนเทศจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศตามช่วงการดำเนินงานแต่ละงานให้เหมาะสม การควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้ตรงกับสิ่งที่กำหนดและช่วงเวลาและการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานในข้ออื่น ๆ

9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดหัวข้อประเมินผลงาน โดยคำนึงถึงการประเมินก่อนการดำเนินงาน (ควรทำ) การประเมินระหว่างการดำเนินงาน (ต้องทำ) และการประเมินผลหลังการดำเนินงาน (ต้องทำ) การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน รวมทั้งการจัดเตรียมในเรื่องดังกล่าว และการกำหนดช่วงเวลา

เพื่อให้สามารถประเมินระหว่างการทำงานได้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมินตามที่กำหนดไว้ และการสรุปผลและเขียนรายงานประจำปี เพื่อรายงานต่อสาธารณชน และต่อหน่วยงานต้นสังกัด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) กล่าวว่า งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง ในด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยทั่วไปสถานศึกษาที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะด้านอาชีวศึกษา หรือด้านอื่นในแต่ละระดับนั้น จะมีหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่ใช้ร่วมกัน โดยทั่วไปหลักสูตร จัดโดยส่วนกลางดังนี้ ขอบข่ายของงานด้านวิชาการจะครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับ งานวิชาการ การจัดทำดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน และการจัดการวัด และประเมินผล รวมทั้งการติดตามผล ขอบข่ายของงานวิชาการจะประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน คือ การจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน จัดทำโครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร มีการบันทึกการสอน เป็นการแสดง รายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2. การจัดทำดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้ การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาครูผู้สอน ให้ก้าวทันวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียนนักศึกษา รู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็น ปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญ กับชีวิตจริงต่อไป

3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่ การจัดสื่อ การเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียนนักศึกษา เครื่องมือและกิจกรรม ให้ครู ได้เลือกใช้ในการสอน การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์

ที่เป็นแหล่งวิทยาการให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียน

กฎกระทรวง อำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 35 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ คือ การพัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สัมมนา รณิธย์ (2553) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ คือ การจัดการหลักสูตร และแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวางแผนการดำเนินงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดทำรายสอน การกำหนดผู้สอน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร การจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดทำดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ห้องสมุด นวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนา การเรียนการสอน ประกอบด้วย การติดตามการดำเนินการสอน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน การพัฒนาครู การประชุมทางวิชาการ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนของ นักเรียน การประเมินผลการสอนของครู การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

จิตติมา วรรณศรี (2557) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายภาระงานที่กว้างขวาง และครอบคลุมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา สามารถสรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางและแนวทางดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของงานวิชาการ การกำหนดโครงการกิจกรรมด้านวิชาการ การจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน การจัดสรรและกำหนดทรัพยากรในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากร เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานวิชาการเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนด

2. การพัฒนาหลักสูตร เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติ/คุณลักษณะตามที่คาดหวัง ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ปัญหา/ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำหนดแนวทางจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมทั้งกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด และการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติจริงโดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

3. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมสื่อวัสดุ อุปกรณ์ คู่มือ ชุดการสอน วัสดุทัศน คอมพิวเตอร์หรืออื่น ๆ เพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาหรือการจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. การจัดการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้และสอดคล้องจุดมุ่งหมายหลักสูตร ซึ่งควรมีกิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนให้มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรม ฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับเพื่อน การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมทั้งการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

5. การวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการเรียนรู้และการสอน และหลังการเรียนรู้เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนอย่างไรบ้าง โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่หลากหลายตรงตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้โดยการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น หรือมีคุณลักษณะพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้หรือนำข้อมูลสารสนเทศจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาใช้วิเคราะห์ปัญหา เพื่อกำหนดวิธีการสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

7. การนิเทศภายใน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและช่วยเหลือแนะนำ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู/บุคลากรในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทความรับผิดชอบได้สำเร็จ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นิเทศควรกำหนดแผนการนิเทศดำเนินการนิเทศการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

รุจิระ ภูสาระ (2558) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายการบริหารงาน 17 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การนำหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้มาปรับขยายในส่วนที่เป็นบริบทเอกลักษณ์ ความต้องการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพจริง ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตจริงหรือชีวิตประจำวัน

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง กิจกรรมในการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการจัดกิจกรรมวิชาการ เช่น การจัดสายงานบริการวิชาการ ซึ่งอาจดำเนินการเป็นแนวตั้งตามระดับสายชั้น หรือเป็นแนวราบ เช่น ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการหลังจากทราบผลการติดตามระหว่างเรียนและประเมินผลเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าแทนกรณีที่ครูผู้สอนไม่สามารถมาสอนได้ การจัดการซ่อมและเสริม การจัดชั้นเรียนเด็กเรียนรวม การให้บริการสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดทำตารางปฏิทินปฏิบัติงานแบบเส้นตรง หรือ แกนต์ชาร์ต (Gantt' Chart)

4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาปรับใช้ตามสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการใช้และพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่มีความต้องการระดับชาติ พัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ปรับเวลาการจัดการเรียนการสอนได้ตามที่หลักสูตรกำหนด

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การส่งเสริมให้จัดทำแผนการเรียนจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเสมอภาค ความสามารถในการเรียนรู้ แบบการเรียนรู้ การเรียนรู้ของเด็กพิเศษ การจัดชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน

6. การวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเปรียบเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การจัดทำให้มีการวัดผลระหว่างเรียน ปลายภาคเรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดทำข้อสอบ จัดทำวัสดุอุปกรณ์ การจัดทำตารางสอน การจัดทำห้องสอบ การคุมสอบ การจัดทำแบบทดสอบ มาตรฐานระดับสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อสอบ การแจ้งผลสอบ การให้ความร่วมมือกับการทดสอบ ระดับชาติ การเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง การสนับสนุนให้ครูใช้วิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยใช้วิธีวิจัยปฏิบัติการซึ่งเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ อาจเป็นการปรับวิธีสอนการใช้สื่อ/อุปกรณ์ การใช้วิธีสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สนับสนุนให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในสถานศึกษาหรือองค์กรอื่น

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบสภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารงานวิชาการจึงต้องสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ของครู

9. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารงานวิชาการใช้วิธีการนิเทศการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอแนะแนวทางให้ความช่วยเหลือครูและผู้เกี่ยวข้องให้สามารถจัดการศึกษาได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งมีกระบวนการตั้งแต่การวางแผน การจัดการ การนำ การควบคุม และขั้นการประเมิน จัดเป็นกรณีศึกษาภายในสถานศึกษา

10. การแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง ในการเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และการศึกษาต่อวิชาชีพได้อย่างถูกต้องตรงตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของสังคม

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ทางสถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับมาตรฐานที่ต้นสังกัดและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยวางแนวทางให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เนื่องจากระบบการบริหารการศึกษาเป็นระบบเปิด ทำให้สภาพแวดล้อมภายนอกมีส่วนในด้านการบริหารชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อม ถ้าชุมชนมีความเข้มแข็งย่อมส่งผลให้สถานศึกษา มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการจึงควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น เป็นภารกิจของผู้บริหารด้านวิชาการที่จะต้องติดต่อประสานงานในการพัฒนาเพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานต้นสังกัดหรือสถาบันอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในหน่วยงานต้นสังกัดและต่างสังกัด

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับบุคลากรในครอบครัว ผู้ปกครอง หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดกิจกรรมในสถานศึกษา หรือจัดร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การจัดผู้เรียนให้ไปฝึกปฏิบัติงาน สถานประกอบการ การศึกษาดูงาน การจัดสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของบุคลากรหรือหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เป็นการจักระเบียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดตารางเยี่ยมบ้าน การใช้ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เกิดความเสมอภาคในการปฏิบัติตามนโยบายสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์ วิธีการการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนและสื่ออื่น ๆ ที่มีคุณภาพเหมาะสมตามบัญชีที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้

17. การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในสถานศึกษา/เพื่อเป็นการบริการให้ชุมชนตามความเหมาะสม

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) กล่าวว่า ขอบข่ายดำเนินการด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นคือ การวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้หรือจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพิ่มเติมตามบริบทของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ คือ การวางแผนงานด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงาน ตลอดจนดูแล นิเทศ กำกับ และติดตาม

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ ด้อยโอกาส และผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น และมีความสนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้

6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ การกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน

จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้และจัดให้มีการส่งเสริมกรณีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ การกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็น ห้องสมุด IT ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์วิชาการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนธรรมะ เป็นต้น

9. การนิเทศการศึกษา คือ การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุการณ์นิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

10. การแนะแนว คือ การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนว เป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่าของการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ การส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ การประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาที่เป็นจุดเน้นเฉพาะ จัดให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คือ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบและประเมินผลและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ การศึกษาวิเคราะห์คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ การจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

18. การพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารวิชาการ คือ การกำหนดรูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา พัฒนารูปแบบนิติบุคคลด้านการบริหารวิชาการของสถานศึกษา ติดตาม ประเมินผล รับผิดชอบ และรายงานผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากนักวิชาการต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้สร้างตารางเพื่อทำการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นกรอบในการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1 การสังเคราะห์ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	กมล	ผู้ประเสริฐ (2544)	ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์	กฎกระทรวง (2550)	สัมมนา รัตนธย์ (2553)	จิตมา วรธรรมศรี (2557)	รุจิร ภูสวาท (2558)	ปรีชาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562)	ความถี่
	1. การวางแผนงานวิชาการ		✓	✓			✓	✓	✓
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ	✓								1
5. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ	✓								1
6. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา	✓								1
7. การบริหารและพัฒนากาวิจัย	✓			✓		✓	✓	✓	5
8. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ	✓								1
9. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา	✓			✓	✓		✓	✓	5
10. การพัฒนาและบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	✓			✓	✓	✓	✓	✓	6
11. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้				✓	✓	✓	✓	✓	5
12. การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น				✓		✓	✓	✓	4
14. การแนะแนว				✓			✓	✓	3
15. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา				✓			✓	✓	3
16. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ				✓			✓	✓	3
17. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น				✓			✓	✓	3
18. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา				✓			✓	✓	3

จากตารางสังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการจากนักวิชาการเพื่อหาความถี่ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ทำให้ได้ขอบข่ายงานวิชาการที่จะนำไปทำการวิจัย ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนา และบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา การบริหารและพัฒนากิจการวิจัย และการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการวางแผน กำหนดทิศทางการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการ กำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการและกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร เพื่อให้การดำเนินงานวิชาการบรรลุผลตามที่กำหนดไว้

2. การพัฒนาและบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่นเพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ต้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน กำหนดเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและตรงกับที่หลักสูตรกำหนดได้ และมีการนิเทศ ติดตามประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษา

3. การบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา การจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่สนับสนุนในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้อ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความเสมอภาค และความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง สามารถค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ มีการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียน ให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และมีการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงแก้ไขกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

4. การวัดและประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน มีการจัดทำเอกสารทางการศึกษา สร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน สามารถวัดและประเมินผลได้ตรง ตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

5. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ บุคลากร โดยมีการกำหนดแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม กับบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของบุคลากรแต่ละคน และการควบคุมการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรประสบผลสำเร็จตามที่องค์กรได้กำหนดเป้าหมายไว้

6. การบริหารและพัฒนากิจการวิจัย หมายถึง การกำหนดประเด็นปัญหาด้านการเรียน การสอน โดยมีการกำหนดรูปแบบวิธีการใหม่ ๆ มาใช้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนากิจการวิจัย หรือพฤติกรรมของผู้เรียน เผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7. การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน จัดเตรียมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำช่วยสร้างความชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้รับรู้ว่าจะอะไรคือความสำคัญ ให้ภาพความเป็นจริงขององค์กรแก่ผู้อื่น ช่วยให้เห็นทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้ภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก

สุดา สุวรรณภิรมย์ (2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมากกว่าพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการโดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย

สมบัติ ศรีทองอินทร์ (2552) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการจูงใจ ชักจูงและกำหนดพฤติกรรม ทศนคติ ความเชื่อ หรือค่านิยม ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามต้องการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กร

สุนทร โคตรบรรเทา (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นพฤติกรรมและกระบวนการที่ทำให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงและละทิ้งความสนใจของตัวเอง แล้วหันมาปฏิบัติตามเป้าหมายของกลุ่ม โดยการหล่อหลอมแนวคิดใหม่ การให้คำปรึกษา การแนะนำ การชักชวน และการกระทำเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งคล้อยและให้ความหมายแก่ผู้อื่น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการของผู้มีอิทธิพลในการชักนำ การโน้มน้าว การจูงใจ การสร้างความเชื่อมั่น การสร้างแรงบันดาลใจ ให้บุคคลปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ให้ความร่วมมือในกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

พัชรา วาณิชวสิน (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำโน้มน้าวและใช้อิทธิพลต่อคน ผ่านสายสัมพันธ์อันเหนียวแน่นด้วยความไว้วางใจ และให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมของบริบทที่เป็นอยู่เพื่อบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำสามารถโน้มน้าวหรือจูงใจบุคคลในองค์การให้สามารถทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การร่วมกัน

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การมีบุคลิกภาพพิเศษหลายอย่างที่จะสามารถบังคับบัญชาผู้อื่นได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ จากตำแหน่ง และอำนาจบารมี ที่ได้จากตัวเองเป็นเครื่องมือ และสามารถจะสร้างอิทธิพล ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความเชื่อถือ ยอมร่วมมือหรือยอมรับในตัวของเขาได้ ไม่ว่าจะ เป็นบุคลิกภาพ ลักษณะของความเป็นผู้นำ ความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่ม การตัดสินใจ การมีปฏิสัมพันธ์ และสามารถสร้างแรงบันดาลใจ ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของกลุ่ม หรือขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือใช้อิทธิพลให้บุคลากรในองค์การมีความกระตือรือร้นและปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

รูปแบบของภาวะผู้นำ

สัมมนา รัตนชัย (2553) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ มีพัฒนาการในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คือ ยุคการศึกษาลักษณะส่วนตัว ยุคการศึกษาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และยุคการศึกษา ตามสถานการณ์ โดยคุณลักษณะของผู้นำ ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของผู้นำ ผู้นำจะต้องมีลักษณะเหนือสมาชิกในกลุ่ม แต่มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถแยกได้ว่าลักษณะใดที่จำเป็น สำหรับผู้นำที่ดี ไม่สามารถชี้ได้ว่าคุณลักษณะใดสำคัญอย่างไร คุณลักษณะแต่ละอย่างไม่สามารถ แยกจากกันได้ชัดเจน คุณลักษณะอย่างเดียวกันอาจมีส่วนให้ผู้นำประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ต่างกัน นอกจากนี้ คุณลักษณะหลายอย่างเกิดขึ้นภายหลังการเป็นผู้นำแล้ว เช่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น การศึกษาพฤติกรรมผู้นำเกิดขึ้น เนื่องจากการศึกษาคุณลักษณะ ผู้นำที่ไม่สามารถให้เหตุผลอย่างชัดเจนถึงคุณลักษณะที่ส่งผลถึงความสำเร็จในการเป็นผู้นำ ประกอบกับความเจริญทางการศึกษาด้านพฤติกรรมศาสตร์ ทำให้นักวิชาการหันมาสนใจศึกษา ถึงพฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำว่า ผู้นำจะทำอย่างไรจึงจะสามารถทำให้การดำเนินงาน ประสบผลสำเร็จร่วมกัน การศึกษาสถานการณ์ของผู้นำเป็นการพิจารณาถึงมิติของประสิทธิภาพ ของผู้นำว่าผู้นำแบบใดที่จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใดบ้าง สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ถูกลำมาพิจารณาศึกษามากขึ้น

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะให้มียุทธิพล ต่อพฤติกรรมของผู้อื่นมีจุดหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์กร จากนิยามดังกล่าว มีคำถามว่าผู้บริหารจะทำให้ตนมียุทธิพลต่อพฤติกรรมของคนอื่นได้อย่างไร คำตอบก็คือ อำนาจ (power) อำนาจนี้มาจากหลายแหล่ง แต่โดยทั่วไปมีมาจาก 6 แหล่งที่สำคัญ คือ

1. อำนาจตามกฎหมาย เป็นอำนาจที่มีตามตำแหน่งที่ดำรงอยู่เดิมในสายการบังคับบัญชาขององค์กรตามอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งนั้น
2. อำนาจการให้รางวัล เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง การสนับสนุนการศึกษาหรือฝึกอบรม การให้การยอมรับ เป็นต้น
3. อำนาจการลงโทษ เมื่อมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การลดขั้นเงินเดือน การโยกย้ายงาน การให้ออกจากงาน เป็นต้น
4. อำนาจความเป็นผู้เชี่ยวชาญ จากการมีประสบการณ์ ความรู้ หรือทักษะเชิงเทคนิคที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
5. อำนาจการมีสารสนเทศ เนื่องจากได้ครอบครองและควบคุมข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานและการวางแผนขององค์กร
6. อำนาจเชิงอ้างอิง เป็นอำนาจที่เกิดจากความนิยม ความชื่นชม ความนับถือ และความเป็นมิตรจากบุคคลอื่น

สุนทร โคตรบรรเทา (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก "ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งมีอิทธิพลและอำนาจไม่เท่ากัน" ความหมายนี้แยกให้เห็น "ผู้นำเป็นทางการ" (Formal Leader) ของกลุ่มที่เป็นผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม กับ "ผู้นำไม่เป็นทางการ" (Informal Leader) ที่เป็นผู้ซึ่งมีพฤติกรรมภาวะผู้นำในการมีอิทธิพลต่อกลุ่ม ประการที่สอง ผู้นำไม่ได้เกิดขึ้นในความโดดเดี่ยว ถ้าถามว่า "ใครคือผู้นำ คำตอบหนึ่งต่อคำถามนี้คือ "ให้มองไปข้างหลังผู้นั้น และดูซิว่ามีใครกำลังเดินตามหลังมาบ้าง" ในเกือบทุกกรณีบุคคลย่อมไม่สามารถบังคับให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้นภาวะผู้นำจึงหมายความว่า ผู้เดินตามหลังจะต้องยอมรับอิทธิพลของผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเป็นผู้นำที่แท้จริงจะต้องเกี่ยวข้องกับเจตคติ ค่านิยม และแรงจูงใจของกลุ่มและของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และนักวิชาการอื่น ๆ ที่มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารและการเรียนการสอนเพื่อความอยู่รอดของสถานศึกษา แนวคิดจึงมีอยู่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องผสมผสานและโน้มน้าวทักษะของผู้อื่นให้สอดคล้องกับของตน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องหาโอกาสใช้ภาวะผู้นำเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าใจปรัชญา เป้าหมาย และความสนใจของผู้บริหารเองในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและในขณะเดียวกันจะต้องเอาใจใส่และให้ความสนใจกับทักษะและความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับเรื่องของการใช้อำนาจ เพราะความสามารถของผู้นำในการโน้มน้าว หรือชักจูงพนักงานให้ทำในสิ่งที่ผู้นำต้องอาศัยอำนาจเหนือบุคคลคนนั้น ซึ่งอำนาจหมายถึง ความสามารถของผู้นำต่อการควบคุมผลลัพธ์ของผู้ตามได้

หรือความสามารถในการโน้มน้าวพฤติกรรมของผู้ตาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ หรือพฤติกรรมของผู้ตาม ถ้าพิจารณาแหล่งที่มาของอำนาจสำหรับผู้นำในองค์การ พบว่า แหล่งที่มาของอำนาจของผู้นำมาจาก 2 ส่วนที่สำคัญ คือ อำนาจจากตำแหน่งซึ่งเป็นอำนาจที่บุคคลได้มาจาก ระดับตำแหน่งตามระบบโครงสร้างองค์การที่เป็นทางการ ซึ่งทำให้สามารถให้รางวัลหรือลงโทษ พนักงานในองค์การเพื่อโน้มน้าวการแสดงพฤติกรรมที่ผู้นำต้องการได้ และอำนาจส่วนตน เป็นความสามารถในการโน้มน้าวที่ได้มาจากการมุมมองของผู้ตามที่มีต่อผู้นำว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะอย่างไร มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการทำงานมากแค่ไหน อาจกล่าวได้ว่าอำนาจส่วนตนเป็นอำนาจที่ได้มาจาก คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล โดยแหล่งที่มาของอำนาจทั้งสองนี้กำหนดประเภทของอำนาจได้ทั้งหมด 5 ประเภท คือ อำนาจโดยชอบธรรม เป็นอำนาจที่ได้มาจากตำแหน่งที่เป็นทางการของบุคคลตามโครงสร้างขององค์การ อำนาจการให้รางวัลเป็นอำนาจที่เกี่ยวกับความสามารถในการโน้มน้าวผู้ใต้บังคับบัญชาอันเนื่องมาจากความสามารถในการควบคุมบางอย่างที่อีกฝ่ายอำนาจการลงโทษเป็นความสามารถของผู้นำต่อการลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำพฤติกรรมตามที่ผู้นำ อำนาจจากการยอมรับนับถือเป็นอำนาจที่ได้มาจากความมีเสน่ห์ของบุคคลทำให้อีกฝ่ายอยากเข้าหาพร้อมทั้งความพยายามทำให้อีกฝ่ายเกิดความพึงพอใจเพื่อจะได้รับการยอมรับ และอำนาจความเชี่ยวชาญเป็นอำนาจที่มาจากความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้นำ

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ มีดังนี้

1. ภาวะผู้นำเป็นคุณสมบัติที่อยู่ภายในของผู้นำแต่ละคน สมัยก่อนจึงเชื่อกันว่า ภาวะผู้นำเป็นผลมาจากพันธุกรรม หรือสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด สิ่งที่ทำให้บุคคลเป็นผู้นำนั้นเป็นคุณสมบัติที่อยู่ภายในตัวของแต่ละคน
2. ลักษณะภาวะผู้นำขึ้นอยู่กับกลุ่ม ลักษณะภาวะผู้นำขึ้นอยู่กับโครงสร้างของกลุ่มมากกว่าแต่ละบุคคล ความเป็นผู้นำในกลุ่มถูกกำหนดโดยผลรวมของทัศนคติความต้องการของกลุ่ม กลุ่มและผู้นำเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ถ้าไม่มีกลุ่มก็ไม่มีผู้นำ แต่ถ้ากลุ่มขาดผู้นำก็ยากที่จะเจริญก้าวหน้าได้ การเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่จำเป็นต้องทำหน้าที่ทั้งการนำและการบริหาร
3. ลักษณะความเป็นผู้นำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สถานการณ์มีบทบาทต่อภาวะผู้นำมาก สถานการณ์ที่กลุ่มกำลังเผชิญหน้าก่อให้เกิดผู้นำได้ ภาวะผู้นำจึงขึ้นอยู่กับสถานการณ์ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ

สรุปได้ว่า รูปแบบของภาวะผู้นำ คือ ลักษณะของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น โดยการชักจูง จูงใจ โน้มน้าวให้บุคคลอื่นคล้อยตามและปฏิบัติตาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้นำได้แก่ คุณลักษณะส่วนตัวของแต่ละบุคคล สถานการณ์และอำนาจ โดยที่มาของอำนาจ มาจากอำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล อำนาจการลงโทษ อำนาจการเป็นผู้เชี่ยวชาญ อำนาจการมีสารสนเทศ อำนาจการยอมรับนับถือ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ ลักษณะของบุคคลที่สามารถใช้เทคโนโลยี เรียนรู้เทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่องและรู้จักนำความรู้เหล่านั้นไปบูรณาการกับการจัดการศึกษาให้เป็นหนึ่งเดียวอย่างมีความหมายบนพื้นฐานของทฤษฎี การปฏิบัติ และงานวิจัยในทุกสาขา ตลอดจนใช้อิทธิพล อำนาจ และจูงใจให้ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักเห็นประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีไปบูรณาการในการจัดการศึกษาเพื่อลดช่องว่างทางเทคโนโลยี มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่คุ้มค่า มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์ สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพบนฐานการวิจัย สนับสนุนนโยบายการใช้เทคโนโลยีในทุกระดับและวางแผนกลยุทธ์ในการของบประมาณสนับสนุนจากท้องถิ่น ภาครัฐ และเอกชนมีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ยืดหยุ่นเป็นสิ่งสำคัญโดยใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน เป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล มีการใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษาและมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน

หลักสูตรเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียน มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน สร้างทีมงาน และกลุ่มการเรียนรู้ในองค์กรเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางาน สร้างผลิตภาพของงาน สร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ให้นำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการเรียนรู้การสอน เป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการใช้เทคโนโลยีในการวัด และประเมินผล ใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแปลผล การวิเคราะห์โดยใช้เทคโนโลยี ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยี และตรงกับความต้องการ ผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ด้วยความรับผิดชอบ ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในตนเองและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

ธนภุต พรหมนันท์ (2559) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ ลักษณะของบุคคล ที่สามารถสร้างวิสัยทัศน์และเข้าใจถึงการนำเทคโนโลยี มาบูรณาการเพื่อให้สามารถใช้พัฒนาตนเอง และผู้อื่นในเรื่องของการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ลดช่องว่าง ของเทคโนโลยีได้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษา ได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีความรอบรู้ และรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรม ในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี บูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งเสริม จูงใจให้ครู และนักเรียนเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยี สนับสนุนเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน ลดช่องว่างทางเทคโนโลยีและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ด้วยความปลอดภัย คำนึงถึงจริยธรรมในการใช้สื่อเทคโนโลยี

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญต่อผู้บริหารด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ คือ ความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรในอัตราเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ทรัพยากรมีอยู่จำกัด บางอย่างลดน้อยลง การอยู่รอดและความเจริญเติบโตของระบบการศึกษาจะต้องอาศัยการบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพสูง แต่จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารทรัพยากรอย่างเหมาะสมเท่านั้น ความสำคัญของภาวะผู้นำเทคโนโลยีจะทำให้ผู้นำเป็นผู้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเห็นผลกระทบของเทคโนโลยี ผู้นำสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างมากมาย สะดวก รวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบูรณาการเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับภาระงานของโรงเรียน ซึ่งเป็นมิติการพัฒนา

จิณณวัตร ปะโคทัง (2561) กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้คนไทยมีโอกาสดูแลเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ผลของการปฏิรูปแต่ละครั้งสะท้อนให้เห็นแนวทางและบทเรียนที่มีความสำคัญและน่าสนใจเกิดขึ้น ถึงแม้จะไม่ประสบผลสำเร็จในบางประเด็นที่สำคัญ แต่ก็ทำให้เกิดองค์ความรู้อย่างมากมาย การปฏิรูปการศึกษาเป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ของประชาชนในชาติ ซึ่งเป็นโจทย์ที่สำคัญของประเทศไทย การปฏิรูปการเรียนรู้จะต้องปฏิรูปคนและบุคลากรที่สำคัญทางการศึกษา ซึ่งหมายถึงความถึงผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรครูและผู้เรียน จากการประเมินผลที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ และหากมองเข้าไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่หล่อหลอมหล่อกลมเกลียวเยาวชนและอนาคตของชาติที่สำคัญจะพบว่า ผู้บริหารและครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการขยายขีดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน

กนกอร สมปราษฎ์ (2562) กล่าวว่า ดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้าน จะต้องมีการจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ในงานด้านต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการ ได้แก่

1. Cloud Computing เป็นเสมือนมีบริการ Server บน Internet ซึ่งสถานศึกษาไม่จำเป็นต้องวางระบบ Server ของตนเองในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณของสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล

2. Mobility Devices ได้แก่ อุปกรณ์พกพาที่สามารถใช้งานได้ทุกสถานที่ทั้งหลาย โทรศัพท์มือถือ Smart Phones หรือ Tablet PC และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่น ๆ มีความสามารถเข้าถึงอย่างอิสระ เพื่อการใช้งานแบบเคลื่อนที่ได้ เพราะอุปกรณ์เหล่านี้มี Applications ที่ช่วยให้ผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ บุคลากรสถานศึกษา หรือแม้แต่ นักเรียนก็สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3. Social Network ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อทัศนคติ พฤติกรรมและความเชื่อ ของคนในสังคมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น LINE Facebook Twitter We Chat หรือ Instagram ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถที่จะเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์เหล่านั้นอย่างถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะงานการบริหารของสถานศึกษา

4. Internet of Things (IoT) ปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้นี้การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะเกิดการเชื่อมต่อผ่าน Internet เป็นหลัก IoT นี้จะสามารถนำมาใช้การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน การจัดโครงสร้างและระบบการบริหารให้เป็น Smart Office ได้ หรือแม้แต่การนำแนวคิด Work at Home มาใช้ในอนาคต

5. เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตอย่างรวดเร็ว ผู้นำต้องผสมผสานปัจจัย “3C” เข้าด้วยกัน คือ Climate สภาพแวดล้อมการทำงาน, Culture วัฒนธรรมองค์กร และ Creativity ความคิดสร้างสรรค์

6. ผู้นำในยุคดิจิทัลต้องผลักดันให้หน่วยงานคิดค้นผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง หากไม่มี S-Curve ใหม่ หรือมี "ซ้ำเกินไป" การเติบโตจะหยุดนิ่งและดิ่งลงอย่างรวดเร็ว

7. เมื่อถึงเวลาต้องมีการเปลี่ยนแปลง ผู้นำในยุคดิจิทัลสามารถปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยการสร้างรูปแบบธุรกิจใหม่ทั้งหมด หรือเปลี่ยนไปทำธุรกิจที่ใกล้เคียง สามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ ความเชี่ยวชาญและศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่

8. ผู้นำในยุคดิจิทัลต้องกล้าที่จะพัฒนาสินค้าหรือบริการใหม่ ๆ มาแทนที่สินค้าหรือบริการเดิมที่เริ่มล้าสมัย

9. ผู้นำในยุคดิจิทัลต้องเข้าใจคุณลักษณะของ "Digital Worker" เชื้อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี (Digital Native) ที่คนเหล่านี้มีและเปิดโอกาสให้สามารถแสดงความคิดเห็น มีอิสระในการตัดสินใจสร้างผลงานเต็มที่ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบกล้าทดลองนำไปสู่นวัตกรรมใหม่ ๆ

องค์กรในยุค Digital Economy ต้องมีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน มีการจ้างบุคลากรที่ใช้ความรู้ ความคิดเชิงนวัตกรรมเพื่อการทำงานสำหรับอนาคต ต้องมีผู้นำที่สามารถปรับเปลี่ยนองค์กร และบุคลากรให้ทำงานได้ดี ภายใต้สิ่งแวดล้อมทางดิจิทัล ติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผสมผสานกับการสร้างวัฒนธรรมที่เน้นการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้โอกาสทดลองโครงการใหม่ ๆ และมีความรวดเร็ว ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ผู้นำยังต้องเข้าใจขีดความสามารถของเทคโนโลยีและการนำมาใช้ ซึ่งจะช่วยสร้างความโดดเด่นแบบแตกต่างและให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายกับลูกค้า ที่เลือกใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ

Schrum, & Levin (2009 อ้างถึงในสุภัทฐญา แซ่มซ้อย 2560) กล่าวว่า จากสภาพแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็น ที่จะต้องเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ที่สภาพแวดล้อมภายนอก (External Environment) ได้เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมากมาย โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถึงแม้ว่าบริบทของสถานศึกษายุคดิจิทัลนั้น จะเป็นสิ่งธรรมดาที่ผู้เรียนและครูรุ่นใหม่จะเป็นผู้ที่ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะมีความแตกต่างจากครูรุ่นเก่าและผู้บริหารสถานศึกษา หลาย ๆ คน แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าเพียงพอแล้วสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้เรียน พวกเขาต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ โดยนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี (Technology Leadership) รวมทั้งการนำองค์การให้สามารถพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลลัพธ์ ของสถานศึกษาและในที่สุดองค์การจะมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งก็คือ ภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรม

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร ที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการบริหารจัดการงานและการดำเนินงานขององค์กร การจัดทำระบบฐานข้อมูล การนำเครื่องมือ ทางเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เพื่อช่วยให้มีความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงและคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

นิคม นาคอ้าย (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ (ผู้นำในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความเป็นผู้นำและวิสัยทัศน์ ผู้นำต้องมีคุณลักษณะของการกระตุ้นให้เกิดการผสมผสาน วิสัยทัศน์สำหรับการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์สู่ความเป็นจริง

2. การเรียนรู้และการสอน ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และสร้างทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสร้างความมั่นใจว่าการออกแบบหลักสูตรกลยุทธ์การเรียน การสอนและการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ได้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่มทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

3. ความสามารถเชิงผลิตภาพและความชำนาญเชิงวิชาชีพ มุ่งเน้นความสามารถ ของผู้บริหารในการประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงาน และกลุ่มการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรปกติ

4. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการและการปฏิบัติ มุ่งเน้นความสามารถในการชักนำ โน้มน้าว และส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหารสู่ระบบ บริหารงานสถานศึกษาที่เชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนรู้ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนการกระจายงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

5. การวัดและประเมินผล ผู้นำต้องสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะนำไปสู่การบริหารและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

6. ลักษณะทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องของบริบทต่าง ๆ กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อม ในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบาย ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองสิทธิทางปัญญาและความรับผิดชอบ ต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี การศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ โดยพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมี 9 องค์ประกอบได้แก่

1. กฎระเบียบและจริยธรรมทางเทคโนโลยีการศึกษา เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติหรือข้อเรียนรู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดอันเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อใช้บังคับ หรือเป็นข้อกำหนดระหว่างบุคคล หรือระหว่างบุคคลกับองค์กรหรือบุคคลกับรัฐ

2. การรู้เทคโนโลยีการศึกษา คือ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและความรอบรู้ ในด้านเทคโนโลยีการศึกษาอันประกอบด้วยเทคโนโลยีการบริหารการศึกษาและเทคโนโลยีการเรียน การสอนโดยสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และผลกระทบทางเทคโนโลยีที่มีต่อการจัดการศึกษาอย่างถูกต้อง

3. การจัดการโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี คือ กระบวนการดำเนินงานที่อาศัย ปัจจัยพื้นฐานทางเทคโนโลยีการศึกษาได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก สถานที่ ระบบเครือข่าย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูนักเรียนเกิดความพึงพอใจและได้รับประสบการณ์ การเรียนรู้

4. ค่านิยมและจิตสำนึกต่อองค์กรและสังคม คือ สิ่งที่บุคคลพอใจ ตระหนักให้คุณค่า แล้วยอมรับหรือยึดถือไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความสำนึกจนกลายเป็นสิ่งสำคัญซึ่งมีผล ต่อพฤติกรรม การกระทำและปรากฏการณ์ทางสังคม

5. ความรู้ความสามารถพิเศษทางเทคโนโลยี คือ ศักยภาพทางสติปัญญาและทักษะ การปฏิบัติรวมทั้งการแก้ปัญหาด้านเทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้นกว่าขั้นพื้นฐานอันเนื่อง จากประสบการณ์การเรียนรู้ การฝึกฝน ความถนัด และความชำนาญของบุคคล

6. บุคลิกภาพของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ ลักษณะของบุคคลที่สามารถ มองเห็นได้อันเกิดจากแบบแผนทางจิตที่มีความซับซ้อนของบุคคลโดยจะส่งผลต่อพฤติกรรม การแสดงออกเมื่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

7. การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการศึกษา คือ การแทรกเทคโนโลยีอยู่ทั่วไป ในการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน อันเป็นผลให้บุคลากร ทางการศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีการจัดการศึกษาและทำให้เกิดผลิตภาพเพิ่มขึ้น

8. ภูมิหลังสังคมทางเทคโนโลยี คือ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงานและลักษณะทางสังคม หรือสภาวะของบุคคลอันเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยี

9. ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล คือ การสืบค้น ตรวจสอบ ตัดสิน ชี้แนะและติดตามความก้าวหน้าของแผนหรือกิจกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและนำไปการแก้ไข ปรับปรุง

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมี 4 องค์ประกอบได้แก่

1. มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน และสามารถสรุปตัวบ่งชี้ที่ใช้กำหนดส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้ 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ โดยใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน อำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา และดำเนินการให้ครูและบุคลากรมีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ โดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

2. มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงาน อันนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพ และสามารถสรุปตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงออกถึงใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานได้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางานพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี และเป็นต้นแบบในการนำเทคโนโลยีมาใช้และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3. มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและการประเมินผลทั้งในแง่ของการเรียนการสอนหรือการประเมินการใช้เทคโนโลยี และสามารถสรุปตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลได้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา

4. มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม และสามารถสรุปตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงออกถึง การปฏิบัติตามกฎหมายเทคโนโลยีได้ 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ดำเนินการให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีได้ตรงกับความต้องการ 2

ผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบ ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในตนเอง ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

สมศักดิ์ จิวพัฒนา (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านทัศนคติภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ คือ การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และความร่วมมือในการทำงาน ส่งเสริมความร่วมมือให้ตระหนักถึงวิสัยทัศน์เทคโนโลยีให้ทำงานร่วมกันทั้งครู นักเรียนและชุมชนเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์เทคโนโลยี ประสานวิสัยทัศน์เทคโนโลยีในการบริหารจัดการให้บรรลุวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการเรียนการสอน คือ การส่งเสริมและพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการสอน โดยบูรณาการกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นเครื่องมือเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และหลักสูตร พัฒนากระบวนการที่ทำให้บุคลากรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ทุกสถานที่ตามต้องการ พัฒนาการเรียนรู้เทคโนโลยีและจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยี มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย

3. ด้านความเป็นองค์กรวิชาชีพต้นแบบและความชำนาญเชิงวิชาชีพ คือ การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านเทคโนโลยี สร้างโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพแก่ทีมงานและครูอย่างเหมาะสม โดยวางแผนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรวิชาชีพที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน มุ่งพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา

4. ด้านแนวคิดและกระบวนการจัดการเทคโนโลยี คือ การพัฒนากระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีให้คุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนและสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนการบริหารเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม สร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา ในการกำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาบริการเทคโนโลยีแบบบูรณาการเพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการวัดและประเมินผล คือ การพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติรูปแบบใหม่ที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ พัฒนาเทคนิควิธีในการนำเทคโนโลยีใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนในวิชาต่าง ๆ โดยวิธีการวัดที่หลากหลายรูปแบบ ประเมินการจากระบบเทคโนโลยี การนำเสนอผลงาน

เทคโนโลยี การพัฒนางานเทคโนโลยี และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงในการจัดการ การบริหารและการวางแผน

6. ด้านสังคม จรรยาบรรณและกฎหมาย คือ การพัฒนาให้บุคลากรมีความตระหนัก ในคุณค่าของเทคโนโลยีและคุณธรรม จริยธรรม สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานและบุคลากร ในการแบ่งปันความรู้เทคโนโลยี พัฒนามาตรการคุ้มครองข้อมูลและความปลอดภัยในเครือข่ายข้อมูล ในสถานศึกษา กำหนดนโยบายควบคุมดูแลบุคลากรในการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาการของทีมงาน อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน

2. การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่การสร้าง นวัตกรรมการเรียนรู้

3. มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหาร จัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเป็นดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง

2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่างๆของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากร และนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรร ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ

3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา

4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม

6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

ธนกฤต พรหมนนก (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบได้แก่

1. มีความรู้ทางเทคโนโลยี ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอยู่เสมอ รู้จักประเภทของเทคโนโลยีที่มีอยู่และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในเรื่องส่วนตัวและในการทำงานได้

2. มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผู้นำต้องสร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างความมั่นใจว่ามีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตรกลยุทธ์ในการสอนและในบริบทของการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น

3. มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรปกติ การสร้างทีมงานเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ การให้การช่วยเหลือทีมงานโดยการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการเรียนการสอน และมีการพัฒนาแหล่งทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน

4. มีการสนับสนุน การจัดการและการดำเนินการ ผู้นำต้องสร้างระบบสนับสนุน ส่งเสริมที่กระตุ้นให้เกิดความต้องการผลิตชิ้นงานที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น และคอยใส่ใจดูแลให้ความต้องการนั้นดำรงอยู่ตลอด โดยในการสนับสนุนให้ครูพยายามนำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน

ต้องพิจารณาถึงความพยายามชักนำ โน้มน้าวผู้ที่ไม่เต็มใจหรือลังเลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

5. มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล ผู้นำต้องสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานโดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะนำไปสู่การบริหารและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

6. มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฉันทฉัตร ปะโคทัง (2561) ได้นำกรอบแนวคิดจาก ศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (Center for Advance Study of Technology Leadership in Education: CASTLE) ได้พัฒนากลอบแนวคิดของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ขึ้นมาประกอบด้วย 6 ด้าน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ได้แก่ การสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือโรงเรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือโรงเรียนกับแผนอื่น ๆ รวมทั้งแผนกลยุทธ์ของเขตพัฒนาโรงเรียนหรือแผนการเรียนการสอนอื่น

ด้านที่ 2 การเรียนการสอน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมและให้ความช่วยเหลือครูในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการตีความและวิเคราะห์ข้อมูล การวัดผลนักเรียน เตรียมความพร้อมและให้ความช่วยเหลือครูในการใช้ข้อมูลจากการวัดผลนักเรียนในการปรับปรุงการสอน เผยแพร่หรือจัดทำแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีให้กับครู

ด้านที่ 3 การผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพ ประกอบด้วย การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและเพิ่มการใช้เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานประจำ เช่น การวางแผน งบประมาณ การสื่อสารกับผู้อื่น การรวบรวมข้อมูล ใช้ระบบบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลบุคคลของครูและเจ้าหน้าที่และนักเรียน ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

ด้านที่ 4 การสนับสนุน การบริหารและการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนครู และเจ้าหน้าที่ในการเชื่อมโยง สร้างและใช้ระบบเทคโนโลยี สำหรับการบริหารและการปฏิบัติการ เช่น ระบบข้อมูลนักเรียน สมุดพกอิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริหารหลักสูตร จัดสรรงบประมาณ ในการสนับสนุนความต้องการเทคโนโลยีของโรงเรียน จัดหาเงินทุนเพิ่มเติมในการสนับสนุน ความต้องการเทคโนโลยีของโรงเรียน

ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย การส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยี เป็นฐานในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลนักเรียน ประเมินการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐาน ของครู รวมทั้งประสิทธิภาพของเทคโนโลยีในการสอน วัดผลและประเมินผลระบบธุรการ และปฏิบัติการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานที่มีอยู่เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ประเมินสมรรถนะครู ด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพในการพิจารณาความดีความชอบ

ด้านที่ 6 ประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจรรยาบรรณ ประกอบด้วย การดำเนินการ ให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน กำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับประเด็นสังคม กฎหมายและจรรยาบรรณให้กับครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร

รัตนากรณ์ วัชรอติยาพล (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ผู้นำมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พบว่ามีตัวบ่งชี้เชิงทฤษฎี จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1.1 มีการสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการสร้างภาพในอนาคตขององค์การซึ่งเป็นการสะท้อนความคิดเชิงรุก สภาพปัจจุบัน ของเทคโนโลยีโดยอาศัยข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ และการค้นหาข้อมูลเทคโนโลยีจากแหล่งข้อมูล ต่าง ๆ

1.2 มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำ ทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยี สื่อสารให้ผู้นำและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน ยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น

1.3 มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำ ทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำวิสัยทัศน์เทคโนโลยี ไปสู่การปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้โดยการเชื่อมโยงและแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่ นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน โครงการขององค์การ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

2. การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ผู้นำมีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 ใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงานจัดเตรียม เอกสารและการใช้เทคโนโลยีในการงานจัดเก็บและค้นคืนเอกสาร

2.2 ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางาน พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการนำเทคโนโลยีมาประมวลงานประจำปี การใช้เทคโนโลยีมาใช้จัดแผนงบประมาณ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารกิจการนักเรียน การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานบุคลากร การใช้เทคโนโลยีการบริหารงานธุรการ การใช้เทคโนโลยี การเงิน พัสดุ ทรัพย์สินการบริหารงานอาคารสถานที่และการบริหารงานชุมชน

2.3 พัฒนาคำแนะนำทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยี ในสถานศึกษาที่แสดงออก มีการจัดอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีการประเมินผลการสอนทางเทคโนโลยี และการอบรมวิชาชีพทางเทคโนโลยี

3. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผู้นำมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ในการเรียนการสอน ที่ได้จากการสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย

3.1 การส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกการสนับสนุนโปรแกรมช่วยสอนที่ใช้ลักษณะในการนำเสนอ ที่หลากหลาย สนับสนุนโปรแกรมช่วยสอนที่มีทั้งตัวหนังสือ ภาพกราฟิกภาพเคลื่อนไหว สีและเสียง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

3.2 การส่งเสริมการสอนออนไลน์ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา ที่แสดงออกการมีการตั้งคำถามหรือแลกเปลี่ยนแนวคิดระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือกับวิทยากร มีแบบทดสอบหลังการจบเรียนเพื่อวัดผลการเรียน มีระบบบันทึก ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียน

3.3 การส่งเสริมการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายสังคม พฤติกรรมของผู้นำ ทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออก การเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 การคำนึงถึงผลกระทบทางด้านลบ การปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี ชี้นำการใช้งาน ที่ถูกต้อง สร้างความรู้เท่าทันสื่อ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อ

4. การบูรณาการเทคโนโลยี ผู้นำมีการบูรณาการเทคโนโลยีที่ได้จากการสังเคราะห์ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย

4.1 ความเชื่อในเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกที่เห็นด้วยการบูรณาการเทคโนโลยี เข้าใจหรือเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและยอมรับว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

4.2 ความพร้อมด้านเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกถึงวุฒิภาวะ (ความสามารถ) ในการบูรณาการเทคโนโลยีในกิจกรรมการเรียน การสอน มีแรงจูงใจ (เต็มใจ) ที่จะนำเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อสนองความต้องการของนักเรียน และใช้ประสบการณ์เดิมในการถ่ายโยงการเรียนรู้ร่วมกับเทคโนโลยี

4.3 ความสามารถทางคอมพิวเตอร์ คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออก การจัดระบบข่าวสาร การจัดเรียงลำดับสารสนเทศ การประมวลผลและการเรียกใช้สารสนเทศในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

ประสิทธิ์ ทิมพุดิ (2564) กล่าวว่า บทบาทด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารในการบริหารงาน มีดังนี้

1. การบริหารจัดการเทคโนโลยีให้ประสบความสำเร็จ มีความจำเป็นที่หน่วยงาน จะต้องสร้างเงื่อนไขต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ จะต้องจัดหาบุคลากรด้านเทคโนโลยีที่มีความสามารถมาประจำ หน่วยงาน จัดตั้งองค์กรด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับขนาดและลักษณะการทำงาน จัดหาบริษัท ที่ปรึกษาหรือบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถมาให้คำปรึกษา เร่งรีบดำเนินการวางแผนเทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นหลักในการพัฒนาระบบขององค์กร ให้ความสนใจและสนับสนุนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ เทคโนโลยีอย่างจริงจัง

2. ผู้บริหารหน่วยงานจะต้องมองเห็นว่าเทคโนโลยีเป็นกลยุทธ์ของการแข่งขันเป็นเครื่องมือ ในการตัดสินใจและเป็นเครื่องมือในการสร้างประสิทธิภาพและผลผลิตในหน่วยงาน การที่จะทำ เช่นนี้ได้ ผู้บริหารจะต้องสนใจเรียนรู้ให้ตนเองมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารต้องทราบว่า ตนเองต้องการใช้สารสนเทศอะไรบ้าง

3. ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ในด้านการจัดการบุคลากรด้านเทคโนโลยี หรือช่างเทคนิค คือจะต้องทราบธรรมชาตินิสัยของบุคลากรกลุ่มดังกล่าวตามที่ได้อธิบายไปแล้วข้างต้น เพื่อที่ผู้บริหาร จะได้สามารถจัดการบุคลากรกลุ่มนี้ได้อย่างถูกต้อง

4. ผู้บริหารต้องสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลง หรือเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง หรือเป็นผู้ผลักดันการเปลี่ยนแปลงให้เกิดในหน่วยงานให้ได้ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงาน ผู้บริหารต้องพยายามผลักดันหรือแนะนำให้บุคลากรยอมรับ

การเปลี่ยนแปลงนั้น หากผู้บริหารทำตนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเองจะทำให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงตามได้อย่างรวดเร็วขึ้น

5. ผู้บริหารจะต้องเข้าใจธรรมชาติของต้นทุนค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากระบบ หากผู้บริหารขาดความเข้าใจในส่วนนี้จะเกิดปัญหาได้ เช่น ไม่ยอมกำหนดงบประมาณในเรื่องที่สำคัญหรือที่กำลังดำเนินอยู่ก็อาจส่งผลให้การดำเนินงานหยุดชะงักได้

6. มาตรฐานทางด้านเทคโนโลยี คือ การพัฒนาเทคโนโลยีในหน่วยงานขนาดใหญ่จำเป็นต้องให้ทุกแผนกในหน่วยงานทำงานประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ต้องให้ระบบต่าง ๆ สามารถเชื่อมโยงกันได้ หากแต่ละแผนกใช้โปรแกรมต่างหากก็อาจเกิดปัญหาการโอนย้ายข้อมูลระหว่างโปรแกรม เพราะฉะนั้นการกำหนดมาตรฐานอุปกรณ์ มาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานอื่น ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

7. วางแผนงานระยะยาวเพื่อใช้กำกับการทำงาน ถ้าไม่มีแผนงาน การพัฒนาระบบงานต่าง ๆ จะไม่สามารถดำเนินไปสู่เป้าหมายและการวิเคราะห์ว่าควรพัฒนาระบบงานใดก่อนหรือหลังก็จะเป็นเรื่องยาก

8. กำหนดระเบียบวิธีที่เหมาะสมในการพัฒนาระบบ ระเบียบวิธีคือ ขั้นตอนที่กำหนดขึ้นอย่างละเอียดว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร การพัฒนาระบบที่อธิบายมาแล้วนั้น คือ วัฏจักรพัฒนาระบบงานและการทำต้นแบบ การพัฒนาระบบมีระเบียบวิธีที่สามารถจะเลือกนำมาใช้ได้หลายแบบจึงต้องเลือกขึ้นมาแบบหนึ่งและกำหนดให้เป็นวิธีการมาตรฐาน

9. มีนโยบายในการจัดการเทคโนโลยี เช่น กำหนดนโยบายให้มีฐานข้อมูลเดี่ยวแล้วให้ทุกคนแบ่งกันใช้งาน หรือกำหนดนโยบายด้านการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ที่ระบุให้ใช้ข้อกำหนดคุณลักษณะแบบเดียวกัน หรือกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมให้พนักงานใช้งานระบบเดียวกัน

10. ผู้บริหารจะต้องติดตามความก้าวหน้าของงานเทคโนโลยี ทั้งภายในหน่วยงานเองและภายในโลกใบนี้ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้หน่วยงานสามารถตรวจสอบการใช้งานของหน่วยงานว่ามีปัญหาในจุดใดบ้างหากพบปัญหาจะได้แก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที

Dianne L. Yee (2000) ได้ทำวิจัยเรื่อง หลัภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยพบว่าคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. การให้บริการการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าเทียม พฤติกรรมที่เป็นตัวบ่งชี้ในด้านการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่าเทียม คือ การที่ครู บุคลากร และนักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี

2. มีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี คือ ความสามารถของผู้นำในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์หรือภารกิจและการสร้างความกระตือรือร้นให้แก่ผู้ตาม มีการเรียนรู้โดยที่ผู้บริหาร บุคลากร และผู้ปกครองมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจด้านเทคโนโลยี วิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่จะต้องมีความชัดเจนคือวิสัยทัศน์ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

3. การเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ผู้บริหารต้องมีความปรารถนาที่จะต้องเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงบุคลากรและนักเรียนด้วย เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถส่วนตัวและทดลองการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้วย โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือการศึกษาดูงานจากสถานที่อื่น ๆ

4. มีการถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยีด้วยวิธีการที่หลากหลาย คือ การที่บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมกันหาวิธีในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้มีความสำคัญกับเข้าถึงเทคโนโลยีรายบุคคลและการมีส่วนร่วมในเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

5. สร้างการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีร่วมกัน หลักในการเรียนรู้ร่วมกัน คือกิจกรรมที่ผู้นำจะต้องดำเนินการให้บุคลากรและนักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาเป้าหมายของตนเองและเป้าหมายของสถานศึกษาไปพร้อม ๆ กัน

6. มีการกำกับติดตามการใช้เทคโนโลยี การติดตามครู บุคลากร และนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีเป็นการดำเนินการที่ทำให้มั่นใจว่าการดำเนินการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การติดตามจะทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางเทคโนโลยี เป็นทักษะการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ผู้ผลิตเทคโนโลยีและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองควรร่วมกันในการสร้างความสัมพันธ์เชิงเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา สนับสนุนทรัพยากรทางเทคโนโลยีที่จำเป็นในสถานศึกษา

Flanagan and Jacobsen (2003) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 โดยพบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการใช้เทคโนโลยี คือ การมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้ ประสบการณ์ โดยการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการเผยแพร่ความรู้ เป็นผู้ให้คำปรึกษา เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนในห้องเรียน เปลี่ยนแปลงการสอนจากนักเรียนทั้งหมด เป็นการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เปลี่ยนจากการบรรยายเป็นการฝึกปฏิบัติ เปลี่ยนแปลงวิธีคิดจากการแข่งขันเป็นการร่วมมือกันปฏิบัติ

2. การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีร่วมกัน คือ การที่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ร่วมกันพัฒนาวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยการสร้างพื้นฐานในคุณค่าของนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผู้นำต้องสื่อสารถึงวิสัยทัศน์ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขและส่งเสริม ให้บุคลากรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ขององค์กร

3. ความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียน เป็นการส่งเสริมครูและนักเรียน ในสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย สร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยี ให้แก่นักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับความแตกต่างของบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีในการสร้างทางเลือก ทางการศึกษาให้แก่นักเรียน โดยครูต้องมีทักษะในการเข้าถึงลักษณะที่แตกต่างของผู้เรียน ในเรื่องของประสบการณ์ ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี เพศ วัฒนธรรม

4. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาการเรียน การสอน และการเพิ่มโอกาสในการใช้เทคโนโลยี มีการพัฒนาทางวิชาชีพในการสอน ผู้นำต้องสนับสนุนการพัฒนาของครูโดยมีการวางแผนการพัฒนาและสร้างโอกาสในการและเปลี่ยน ความรู้จากบุคคลที่มีเป้าหมายเดียวกัน

5. การสร้างเครือข่ายทางเทคโนโลยี โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยี จนสามารถนำไปสู่การพัฒนาเป็นเครือข่ายทางเทคโนโลยีได้ จะต้องมีการอำนวยความสะดวก ในการทำงานร่วมกัน เมื่อนักเรียนมีความจำเป็นในการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็สามารถทำได้ โดยไม่ถูกปิดกั้น การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางเทคโนโลยี จะทำให้นักเรียนสามารถที่จะกำหนด แนวทางในการทำงานร่วมกันได้

ISTE (2009 อ้างถึงใน สุกัญญา แซ่มซ้อย 2562) กล่าวว่า มาตรฐานด้านเทคโนโลยีสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standards for Administrators: NETS-A) ว่าประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจ สามารถนำการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโดยการแลกเปลี่ยนหรือถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อยกระดับความเป็นเลิศและสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงในองค์กร

2. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ แบบโลกดิจิทัลในองค์กร โดยจัดและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง

3. การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจครูให้จัดการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลต่าง ๆ

4. การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมความเป็นผู้นำ ในยุคดิจิทัลและการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กรโดยใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม จริยธรรม และกฎหมาย ตลอดจน ความรับผิดชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของวัฒนธรรมของสังคมดิจิทัล

Zhu (2016 อ้างถึงใน กนกอร สมปราชญ์ 2562) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ ผู้นำทางความคิดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอเมริกาและการค้าระหว่างประเทศประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญในภาวะผู้นำแบบดิจิทัล องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้นำแบบดิจิทัล ประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์ ความเป็นผู้นำคือการมองการณ์ไกลเพื่อดูความต้องการในอนาคตขององค์กร ความมุ่งมั่นที่จะให้ความสำคัญกับสิ่งที่จำเป็นในการย้ายองค์กรไปในทิศทางที่ถูกต้อง

2. ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้นำ แบบดิจิทัล ซึ่งมักได้รับแรงบันดาลใจจากความอยากรู้อยากเห็นให้ค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ

3. การเอาใจใส่ คือ การมีความสามารถในการมองเห็นและปฏิบัติต่อผู้คนได้อย่างดี

4. การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันมีความจำเป็น ผู้นำต้องสร้างแรงบันดาลใจ ให้คนอื่น ๆ อยากร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ความเป็นผู้นำคือการทำงานร่วมกัน การสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างความสำเร็จร่วมกัน ผู้นำสามารถกระตุ้นผลการปฏิบัติงาน ของแต่ละบุคคลและทีมงานได้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการสนับสนุนภารกิจขององค์กร

5. พื้นฐานความรู้ความสามารถ หน้าที่สำคัญของผู้นำคือการตัดสินใจพื้นฐานความรู้ ความสามารถของบุคลากร

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามแนวคิดของนักวิชาการ ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังตาราง 2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี		นิคม นาคอ้าย (2549)	ชวลิต เกตุพิชัย (2550)	บรรจบ บุญจันทร์ (2554)	สมศักดิ์ จิววัฒนา (2555)	คมพสิษฐ์ ศรีบุญเกียรติ (2557)	จนกต พรหมนันท (2559)	เอกชัย กุศลพิสุทธิ์ (2559)	ฉิมขวัญ ประโคตขันธ์ (2561)	รัตนภาธรณ์ วัฒนชัยวัฒน์ (2563)	ประสิทธิ์ วัฒนพิสุทธิ์ (2564)	Diane L. Yee (2000)	Flanagan (2003)	ISTE (2009)	Zhu (2016)	ความถี่
1.	วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
2.	ความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
3.	การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
4.	การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12
5.	การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
6.	การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
7.	ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10
8.	สร้างการมีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
9.	การสร้างเครือข่ายทางเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2
10.	การบูรณาการทางเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2
11.	การจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
12.	ด้านบุคลิกภาพและภูมิหลังทางสังคมด้านเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
13.	กำหนดระเบียบวิธีและมาตรฐานด้านเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
14.	กำหนดนโยบายในการจัดการเทคโนโลยี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ตามแนวคิดของนักวิชาการ โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เพื่อนำองค์ประกอบไปดำเนินการวิจัย พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี
2. ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน
4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
5. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
7. ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามตารางข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

นิคม นาคอายุ (2549) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ การที่ผู้นำต้องมีคุณลักษณะของการกระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์สำหรับการใช้งานเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์สู่ความเป็นจริง

สมศักดิ์ จิวพัฒนา (2555) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ถ่ายทอด ประเมินวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีให้บุคลากรได้รับทราบทั่วถึงกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาภาวะผู้นำของบุคลากรและฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และความร่วมมือในการทำงาน ส่งเสริมความร่วมมือให้ตระหนักถึงวิสัยทัศน์เทคโนโลยี ให้ทำงานร่วมกันทั้งครู นักเรียนและชุมชนเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์เทคโนโลยี ประสานวิสัยทัศน์เทคโนโลยีในการบริหารจัดการให้บรรลุวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง

จินฉัตร ปะโคทั้ง (2561) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ การสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือโรงเรียนและมีความพยายามในการดำเนินการ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือโรงเรียน มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือโรงเรียนกับแผนอื่น ๆ รวมทั้งแผนกลยุทธ์ของเขต แผนพัฒนาโรงเรียนหรือแผนการเรียนการสอนอื่น สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่มีการวิจัยเป็นฐานในแผนการพัฒนาโรงเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการค้นหากรณีตัวอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี เช่น การทบทวนวรรณกรรม การเข้าร่วมสัมมนาที่เกี่ยวข้องหรือการประชุมในองค์กรที่สำคัญ

ISTE (2009 อ้างถึงใน สุกัญญา แซ่มซ้อย 2562) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจ สามารถนำการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโดยการแลกเปลี่ยนหรือถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อยกระดับความเป็นเลิศและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร

รัตนาภรณ์ วัชรอติยาพล (2563) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มีการสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการสร้างภาพในอนาคตขององค์กรซึ่งเป็นการสะท้อนความคิดเชิงรุกสภาพปัจจุบันของเทคโนโลยีโดยอาศัยข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ และการค้นหาข้อมูลเทคโนโลยีจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

2. มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสื่อสารให้ผู้นำและผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน ยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น

3. มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำวิสัยทัศน์เทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติได้จริง รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

Dianne L. Yee (2000) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ ความสามารถของผู้นำในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์หรือภารกิจและการสร้างความกระตือรือร้นให้แก่ผู้ตาม มีการเรียนรู้โดยที่ผู้บริหาร บุคลากรและผู้ปกครองมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจด้านเทคโนโลยีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่จะต้องมีความชัดเจนคือวิสัยทัศน์ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

Linda Flanagan and Michele Jacobsen (2003) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีร่วมกัน การที่บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ร่วมกันพัฒนาวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยการสร้างพื้นฐานในคุณค่าของนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีในการเรียน การสอน ผู้นำต้องสื่อสารถึงวิสัยทัศน์ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ขององค์กร

Zhu (2016) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี คือ การมองการณ์ไกลเพื่อดูความต้องการในอนาคตขององค์กร ความมุ่งมั่นที่จะให้ความสำคัญกับสิ่งที่จำเป็นในการย้ายองค์กรไปในทิศทางที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า องค์กรประกอบวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านเทคโนโลยีขององค์กรที่ชัดเจน สื่อสาร ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่คนในองค์กรให้เกิดความเข้าใจ และยอมรับในวิสัยทัศน์ กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจในการเข้าใจและใช้เทคโนโลยี บุคลากร และผู้ปกครองร่วมกันกำหนดและพัฒนาวิสัยทัศน์ในการวางแผนด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยี ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์และส่งเสริมในการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้จริง

2. ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี

นิคม นาคอ้าย (2549) กล่าวว่า ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และสร้างทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสร้างความมั่นใจว่าการออกแบบหลักสูตรกลยุทธการเรียน การสอน และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ได้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) กล่าวว่า การรู้เทคโนโลยีการศึกษา คือ ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและความรอบรู้ในด้านเทคโนโลยีการศึกษอันประกอบด้วยเทคโนโลยีการบริหาร การศึกษาและเทคโนโลยีการเรียนการสอนโดยสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและผลกระทบทางเทคโนโลยีที่มีต่อการจัดการศึกษาอย่างถูกต้อง ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ศักยภาพ ทางสติปัญญาและทักษะการปฏิบัติรวมทั้งการแก้ปัญหาด้านเทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้นกว่าขั้นพื้นฐาน อันเนื่องมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้ การฝึกฝน ความถนัด และความชำนาญของบุคคล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า ความรู้ในการจัดการและใช้เทคโนโลยี คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นอย่างที่ที่สามารถใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม

ธนภุต พรหมนนก (2559) กล่าวว่า การมีความรู้ทางเทคโนโลยี คือ ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอยู่เสมอ รู้จักประเภทของเทคโนโลยีที่มีอยู่และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในเรื่องส่วนตัวและในการทำงานได้

ประสิทธิ์ ทิมพุมิ (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารหน่วยงานจะต้องมองเห็นว่าเทคโนโลยีเป็นกลยุทธ์ของการแข่งขันเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจและเป็นเครื่องมือในการสร้างประสิทธิภาพและผลผลิตในหน่วยงาน การที่จะทำเช่นนี้ได้ผู้บริหารจะต้องสนใจเรียนรู้ให้ตนเองมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารต้องทราบว่าตนเองต้องการใช้สารสนเทศอะไรบ้าง ต้องการสารสนเทศระดับใด

Dianne L. Yee (2000) กล่าวว่า การมีความรู้ทางเทคโนโลยี คือ ผู้บริหารต้องมีความปรารถนาที่จะต้องเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงบุคลากรและนักเรียนด้วย เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถส่วนตัวและทดลองการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้วย โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือการศึกษาดูงานจากสถานที่อื่น ๆ

Zhu (2016) กล่าวว่า ความรู้ในการจัดการและใช้เทคโนโลยี คือ พื้นความรู้ความสามารถ หน้าที่สำคัญของผู้นำคือการตัดสินใจพื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวข้องกับความต้องการของการตัดสินใจ พื้นความรู้ความสามารถส่วนใหญ่ประกอบด้วยการมีประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้นำแบบดิจิทัล ซึ่งมักได้รับแรงบันดาลใจจากความอยากรู้อยากเห็นให้ค้นพบวิธีใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี คือ การมีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี สนใจเรียนรู้ทักษะทางเทคโนโลยีใหม่ๆอยู่เสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้ การใช้และสร้างทักษะทางเทคโนโลยี เลือกใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร คือ การแทรกเทคโนโลยีอยู่ทั่วไปในการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน อันเป็นผลให้บุคลากรทางการศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีการจัดการศึกษาและทำให้เกิดผลิตภาพเพิ่มขึ้น

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงาน อันนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพและสามารถสรุปตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานได้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน

ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางาน พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี และ เป็นต้นแบบ ในการนำเทคโนโลยีมาใช้และผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สมศักดิ์ จิวพัฒนา (2555) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร คือ การพัฒนา กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีให้คุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน และสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดในแผนการบริหารเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม สร้างความเข้มแข็ง ของสถานศึกษาในการกำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาบริการเทคโนโลยีแบบบูรณาการ เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร คือ พฤติกรรม ที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มขยาย ขีดความสามารถเชิงวิชาการของทีมงาน อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน มีพฤติกรรมที่บ่งถึงการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน คือ ใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางาน พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี เป็นต้นแบบ ในการใช้เทคโนโลยีและใช้เทคโนโลยีในการประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

ธนกฤต พรหมนันท (2559) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรปกติ การสร้างทีมงานเพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ การให้การช่วยเหลือทีมงานโดยการสร้างโอกาสการพัฒนา ความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ให้นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการเรียนการสอน และมีการพัฒนาแหล่ง ทรัพยากรทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน

เอกชัย กีสุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร คือ การบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากรและนักเรียนทุกคน สามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษา ให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงาน สถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา

จิณณวัตร ปะโคทั่ง (2561) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน คือ การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพด้านการพัฒนาและเพิ่มการใช้เทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยี ในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานประจำ เช่น การวางแผน งบประมาณ การสื่อสารกับผู้อื่น การรวบรวมข้อมูล ใช้ระบบบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลบุคคลของครู และเจ้าหน้าที่ ใช้ระบบบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลนักเรียน

ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

รัตนาภรณ์ วัชรอติยาพล (2563) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารสามารถแบ่งออกได้ คือ

1. ใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวัน คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสื่อสาร มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงานจัดเตรียมเอกสารและการใช้เทคโนโลยีในการทำงานจัดเก็บและค้นคืนเอกสาร

2. ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางาน คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการนำเทคโนโลยีมาประมวลงานประจำปี การใช้เทคโนโลยีมาใช้จัดแผนงบประมาณ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารกิจการนักเรียน การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานบุคลากร การใช้เทคโนโลยีการบริหารงานธุรการ

3. พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยี คือ พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาที่แสดงออก มีการจัดอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีการประเมินผลการสอนทางเทคโนโลยีและการอบรมวิชาชีพทางเทคโนโลยี

ประสิทธิ์ ทิมพุม (2564) กล่าวว่า การกำหนดบทบาทการบริหารจัดการเทคโนโลยีให้ประสบความสำเร็จ มีความจำเป็นที่หน่วยงานจะต้องสร้างเงื่อนไขต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ จะต้องจัดหาบุคลากรด้านเทคโนโลยี ที่มีความสามารถมาประจำหน่วยงาน จัดตั้งองค์กรด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับขนาดและลักษณะการทำงาน จัดหาบริษัทที่ปรึกษาหรือบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถมาให้คำปรึกษา

ISTE (2009) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน คือ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ (Systematic Improvement) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลและการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กรโดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน คือ การบริหารจัดการงานในองค์กรโดยใช้เทคโนโลยี เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ งบประมาณ การสื่อสารกับผู้อื่น การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นต้น สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถของทีมงานได้ เป็นแบบอย่างในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน ใช้เทคโนโลยีเป็นกิจวัตรประจำวันและใช้เทคโนโลยี

4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

นิคม นาคอ้าย (2549) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การเรียนรู้ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสร้างความมั่นใจว่าการออกแบบหลักสูตรกลยุทธ์การเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ได้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมืออย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนทุกกลุ่มทั้งกลุ่มปกติกลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญโดยใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน อำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิด การตัดสินใจ และทักษะการแก้ปัญหา และดำเนินการให้ครูและบุคลากร มีโอกาสได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

สมศักดิ์ จีพัฒนา (2555) กล่าวว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การส่งเสริมและพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการสอนโดยบูรณาการกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารให้เป็นเครื่องมือเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร จัดให้มีการเรียนรู้เทคโนโลยีตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น พัฒนาระบบการที่ทำให้บุคลากรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ทุกสถานที่ตามต้องการ พัฒนาการเรียนรู้เทคโนโลยีและจัดบรรยากาศการเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยี มีการอบรมถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย

คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557) กล่าวว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยมีพฤติกรรมที่บ่งชี้คือ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามมาตรฐานหลักสูตร อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้อำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสดำเนินการพัฒนา

วิชาชีพอย่างมีคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนและใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษา ให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

ธนกฤต พรหมนันท (2559) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผู้นำต้องสร้างกระบวนการให้ครู และนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างความมั่นใจว่ามีการบูรณาการเทคโนโลยี เข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์ในการสอนและในบริบทของการเรียนรู้ที่เพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น

ฉันทวัฒน์ ปะโคทัง (2561) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การเตรียมความพร้อมและให้ความช่วยเหลือครูในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการตีความ และวิเคราะห์ข้อมูลการวัดผลนักเรียน เตรียมความพร้อมและให้ความช่วยเหลือครูในการใช้ข้อมูล จากการวัดผลนักเรียนในการปรับปรุงการสอน เผยแพร่หรือจัดทำแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการเรียน การสอนด้วยเทคโนโลยีให้กับครู สนับสนุน เช่น ระยะเวลา งบประมาณ และค่าตอบแทนแก่ครู ที่พยายามที่จะแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับปฏิบัติการด้านเทคโนโลยี ประเมินความต้องการของครู ในการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีให้กับครู และเจ้าหน้าที่

รัตนาภรณ์ วัชรอติยาพล (2563) กล่าวว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียน การสอน คือ ผู้นำมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาแสดงออกการสนับสนุน โปรแกรมช่วยสอนที่ใช้ลักษณะในการนำเสนอที่หลากหลาย มีการส่งเสริมการเรียนการสอน ผ่านเครือข่ายสังคม พฤติกรรมของผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออก การเสริมสร้างความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การคำนึงถึงผลกระทบทางด้านลบ การปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี ชี้แนะการใช้งานที่ถูกต้อง สร้างความรู้เท่าทันสื่อ เพื่อเป็นแนวทาง หนึ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อ นำโซเซียลมีเดียมาช่วยพัฒนาความรู้ พัฒนาทักษะ อย่างถูกวิธี ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

Dianne L. Yee (2000) กล่าวว่า การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยีด้วยวิธีการที่หลากหลาย การที่บุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนร่วมกันหาวิธีในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ความสำคัญกับเข้าถึงเทคโนโลยี รายบุคคลและการมีส่วนร่วมในเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ผู้นำจะต้องดำเนินการให้บุคลากร และนักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาเป้าหมายของตนเอง และเป้าหมายของสถานศึกษาไปพร้อม ๆ กัน

Flanagan and Jacobsen (2003) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาการเรียนการสอนและการเพิ่มโอกาสในการใช้เทคโนโลยี ครูไม่ควรใช้เครื่องมือที่ไม่เคยผ่านกระบวนการฝึกอบรม ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น มีการพัฒนาทางวิชาชีพในการสอน ผู้นำต้องสนับสนุน การพัฒนาของครูโดยมีการวางแผนการพัฒนาและสร้างโอกาสในการและเปลี่ยนความรู้จากบุคคล ที่มีเป้าหมายเดียวกัน

ISTE (2009) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างมีอาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจครูให้จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล ต่าง ๆ จะต้องสร้างสรรค์พลวัตในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นปกติ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ แบบโลกดิจิทัลในองค์กร โดยจัดและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน คือ การเตรียมความพร้อม จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน ผลักดัน เสริมสร้างกระบวนการให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียน การสอน อำนวยความสะดวกและสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน มีการพัฒนาวิชาชีพในการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอน

5. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร

นิคม นาคอ้าย (2549) กล่าวว่า การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการและการปฏิบัติ คือ การมุ่งเน้นความสามารถในการชักนำ โน้มน้าว และส่งเสริมบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้การบริหารจัดการของผู้บริหาร สู่ระบบบริหารงานสถานศึกษาที่เชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนรู้ ภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถจัดการให้เกิดความเข้ากันได้ หรือผสมกลมกลืนระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบาย ตลอดจนการกระจายงบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ กระบวนการดำเนินงานที่อาศัยปัจจัยพื้นฐานทางเทคโนโลยี การศึกษา ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก สถานที่ ระบบเครือข่าย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูนักเรียนเกิดความพึงพอใจและได้รับประสบการณ์การเรียนรู้

สมศักดิ์ จิววัฒนา (2555) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านเทคโนโลยี โดยการนำเสนอ ข่าวสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำ สร้างโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพแก่ที่มงานและครู อย่างเหมาะสมโดยวางแผนพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือและการวิจัย เชิงปฏิบัติการ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรวิชาชีพที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน มุ่งพัฒนา บุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา

ธนกฤต พราหมณ์นุก (2559) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ ผู้นำต้องสร้างระบบสนับสนุน ส่งเสริมที่กระตุ้น ให้เกิดความต้องการผลิตชิ้นงานที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น และคอยใส่ใจดูแล ให้ความต้องการนั้นดำรงอยู่ตลอด โดยในการสนับสนุนให้ครูพยายามนำเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียน ต้องพิจารณาถึงความพยายามชักนำ โนม่น้าว ผู้ที่ไม่เต็มใจหรือลังเลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วย

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครู อาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีและเทคโนโลยี ต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

จิณณวัตร ปะโคทั่ง (2561) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการ จัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ การสนับสนุนครูและเจ้าหน้าที่ในการเชื่อมโยง สร้างและใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและการปฏิบัติการ เช่น ระบบข้อมูลนักเรียน สมุดพก อิเล็กทรอนิกส์ ระบบบริหารหลักสูตร มีการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนความต้องการ เทคโนโลยีของโรงเรียน สนับสนุนการให้บริการด้านเทคโนโลยีที่มีคุณภาพอย่างพอเพียง และตรวจสอบความพึงพอใจของครูและเจ้าหน้าที่ต่อการให้บริการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี ของโรงเรียน

ประสิทธิ์ ทิฆพุดิ (2564) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ การเข้าใจธรรมชาติของต้นทุนค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากระบบ หากผู้บริหารขาดความเข้าใจในส่วนนี้จะเกิดปัญหาได้ เช่น ไม่ยอมกำหนดงบประมาณในเรื่องที่สำคัญหรือที่กำลังดำเนินอยู่ ก็อาจส่งผลให้การดำเนินงานหยุดชะงักได้

Zhu (2016) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ การทำงานร่วมกัน ผู้นำต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่น ๆ อยากทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ความเป็นผู้นำคือการทำงานร่วมกัน การสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างความสำเร็จร่วมกัน ผู้นำสามารถกระตุ้นผลการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลและทีมงานได้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการสนับสนุนภารกิจขององค์กร

สรุปได้ว่า องค์กรประกอบด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ การสร้างและใช้ระบบที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการสนับสนุนความต้องการเทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนและปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงาน และมุ่งพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีอยู่เสมอ

6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

นิคม นาคอ้าย (2549) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การที่ผู้นำต้องสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะนำไปสู่การบริหารและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การสืบค้น ตรวจสอบ ตัดสินชี้แนะและติดตามความก้าวหน้าของแผนหรือกิจกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและนำไปการแก้ไข ปรับปรุง

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผล และการประเมินผลทั้งในแง่ของการเรียนการสอนหรือการประเมินการใช้เทคโนโลยี มีการใช้เทคโนโลยีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีในการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และมีการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา

สมศักดิ์ จีวัฒนา (2555) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติรูปแบบใหม่ที่หลากหลายโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์พัฒนาเทคนิควิธีในการนำเทคโนโลยีใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนในวิชาต่าง ๆ โดยวิธีการวัดที่หลายหลายรูปแบบ ประเมินการจัดระบบเทคโนโลยี การนำเสนอผลงานเทคโนโลยี การพัฒนางานเทคโนโลยี และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงในการจัดการ การบริหารและการวางแผน

ธนกฤต พราหมณ์นุก (2559) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล ผู้นำต้องสามารถพัฒนาระบบการประเมินการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานโดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะนำไปสู่การบริหารและจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การจัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลนักเรียน ประเมินการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานของครุรวมทั้งประสิทธิภาพของเทคโนโลยีในการสอน วัดผลและประเมินผลระบบธุรการและปฏิบัติการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานที่มีอยู่เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ประเมินประสิทธิภาพของการให้การพัฒนาวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการและการใช้เทคโนโลยีของครู และประเมินสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพในการพิจารณาความดีความชอบ

ประสิทธิ์ ทีฆพุฒิ (2564) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การที่ผู้บริหารจะต้องติดตามความก้าวหน้าของงานเทคโนโลยี ทั้งภายในหน่วยงานและภายในโลกใบนี้ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้หน่วยงานสามารถตรวจสอบการใช้งานของหน่วยงานว่ามีปัญหาในจุดใดบ้างหากพบปัญหาจะได้แก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที

Dianne L. Yee (2000) กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การติดตามครู บุคลากร และนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีเป็นการดำเนินการที่ทำให้มั่นใจว่าการดำเนินการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การติดตามจะทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาครูและบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา คือ การพัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานในการเก็บรวบรวม แปรผลการวิเคราะห์ การบริหารสถานศึกษา วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีวัดและประเมินผล การเรียนการสอน ประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ในสถานศึกษาเพื่อนำผลไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

7. ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

นิคม นาคอ้าย (2549) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจความสัมพันธ์เกี่ยวของของบริบทต่าง ๆ กับการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เช่น การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองสิทธิทางปัญญาและความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ กฎเกณฑ์ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติหรือข้อเรียนรู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดอันเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี การศึกษาเพื่อใช้บังคับ หรือเป็นข้อกำหนดระหว่างบุคคล หรือระหว่างบุคคลกับองค์กรหรือบุคคล กับรัฐ ค่านิยมและจิตสำนึกต่อองค์กรและสังคม คือ สิ่งที่บุคคลพอใจ ตระหนักให้คุณค่าแล้วยอมรับ หรือยึดถือไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความสำนึกจนกลายเป็นสิ่งสำคัญซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม การกระทำและปรากฏการณ์ทางสังคม

บรรจบ บุญจันทร์ (2554) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึง และตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม มีการดำเนินการ ให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีได้ตรงกับความต้องการ ผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรม ในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในตนเอง ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

สมศักดิ์ จีวีพัฒนา (2555) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ การพัฒนาให้บุคลากรมีความตระหนักในคุณค่าของเทคโนโลยีและคุณธรรม จริยธรรม สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานและบุคลากรในการแบ่งปันความรู้เทคโนโลยี พัฒนามาตรการคุ้มครองข้อมูลและความปลอดภัยในเครือข่ายข้อมูลในสถานศึกษา กำหนดนโยบายควบคุมดูแลบุคลากรในการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2557) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้คือ ดำเนินการให้ผู้เรียนเข้าถึงเทคโนโลยีได้ตรงกับความต้องการ ผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบ ออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีเพื่อความปลอดภัยในตนเองและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

ธนกฤต พรหมนันท (2559) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ผู้นำต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุนและจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฉินฉัตร ปะโคทั้ง (2561) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ ดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน กำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับประเด็น สังคม กฎหมาย และจรรยาบรรณให้กับครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยออนไลน์ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนองความต้องการนักเรียน การศึกษาพิเศษ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดรูปแบบการศึกษาให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล

Dianne L. Yee (2000) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ การที่ครู บุคลากร และนักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี ผู้นำต้องไม่แสดงถึงความลำเอียงแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง

Flanagan and Jacobsen (2003) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ การส่งเสริมครูและนักเรียนในสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย สร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับความแตกต่างของบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีในการสร้างทางเลือกทางการศึกษาให้นักเรียน โดยครูต้องมีทักษะในการเข้าถึงลักษณะที่แตกต่างของผู้เรียนในเรื่องของประสบการณ์ ความรู้พื้นฐานทางเทคโนโลยี เพศ วัฒนธรรม ต้องมีการจัดสรรให้นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างเท่าเทียม โดยไม่ถูกจำกัด

ISTE (2009) กล่าวว่า ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม จริยธรรม และกฎหมาย ตลอดจนความรับผิดชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของวัฒนธรรมของสังคมดิจิทัล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี คือ การเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี สร้างความตระหนักของเทคโนโลยีในประเด็นทางสังคม จริยธรรมและกฎหมาย การสร้างความเสมอภาคและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการ จัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี ออกข้อกำหนดการใช้เทคโนโลยีในด้านความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย กำหนดนโยบายที่ในด้านของกฎหมาย ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้เทคโนโลยี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิญา รตนโกเมศ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ทั้งด้านการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ทิพวัลย์ นนทเกต (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป

ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกราช เครือศรี (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผลการวิจัยพบว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน และตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุดคือ ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระบบดูแลช่วยเหลือ รองลงมาคือ ควรนำข้อมูลด้านงบประมาณ และแผนการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบันมาเป็นสารสนเทศของโรงเรียน และควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถส่งงาน ทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้อง

ชนกฤต พรหมนันท (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย มีความรู้ทางเทคโนโลยี มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร มีการสนับสนุนการจัดการ และการดำเนินการ มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี และมีการเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยี

ธีรโชติ หล่ายไต้ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทักษะการเรียนรู้ด้านนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อดิศักดิ์ ดงสิงห์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ ความรู้ทางกฎหมายด้านเทคโนโลยีและการปฏิบัติ จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และการสนับสนุนการจัดการและการดำเนินการด้านเทคโนโลยี ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ควรได้รับการพัฒนาด้านความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยการฝึกอบรมเป็นระยะ ๆ รวมทั้งได้รับการส่งเสริมให้มีการประกวดและการออกแบบสื่อหรือนวัตกรรมเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ควรได้รับการพัฒนาความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี โดยการแบ่งปันแนวคิดซึ่งกันและกันภายในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์ด้านเทคโนโลยี ควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ควรได้รับการพัฒนาด้านการให้การสนับสนุน การจัดการและการปฏิบัติโดยใช้เทคโนโลยี โดยการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติให้ครูในการใช้เทคโนโลยี ควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา โดยการพัฒนาการออกแบบการวัดและประเมินผล เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีการฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ สามารถเป็นผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรได้ ควรมีการพัฒนาตนเองให้มียุทธศาสตร์ความรู้ด้านกฎหมายอย่างชัดเจนและครอบคลุมกับภารกิจที่รับผิดชอบ โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

รัศมี แสงซุ่ม (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสนับสนุน การบริหารจัดการ และการดำเนินการด้านเทคโนโลยี รองลงมาได้แก่ การผลิตและการปฏิบัติทางวิชาชีพในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ทางสังคม กฎหมาย จริยธรรม ด้านเทคโนโลยีและการปฏิบัติการเรียนรู้และการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีในการวัดและการประเมินผล และความเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี ตามลำดับ

เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์การเป็นพลเมือง ในยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี พบว่า ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ผู้บริหาร ควรมีสমรรถนะ และเป็นผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีควรจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน และปฏิบัติงานอื่น ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ผู้บริหารควรอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพด้วยการใช้เทคโนโลยีมุ่งเน้นให้ครูใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานร่วมกัน ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรวางแผนการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษา จัดหาบุคลากรดูแลรักษาพัฒนาระบบเทคโนโลยี ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

นิตาชล บำรุงภักดี (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระดับการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนควรได้รับการพัฒนา มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดอบรม สัมมนา สร้างความตระหนัก ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติ ด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรจัดสรรงบประมาณ จัดอบรม และได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและด้านสนับสนุนสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดอบรมการใช้สื่อการสอนด้านเทคโนโลยี จัดสรรงบประมาณและส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

ชยันต บุญนิตย (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มี 8 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีภาวะผู้นำวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านมีความรู้ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดโครงสร้างพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร ด้านใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างความตระหนักและความเข้าใจจริยธรรมในการใช้งานเทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่องค์กร ด้านใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนา ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน และด้านความรู้กฎหมายการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำแนกขนาดโรงเรียนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระดับ 0.05

กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิโกคิน (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้บริหารที่มีเพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน ต่างกัน มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวมแตกต่างกัน ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะ

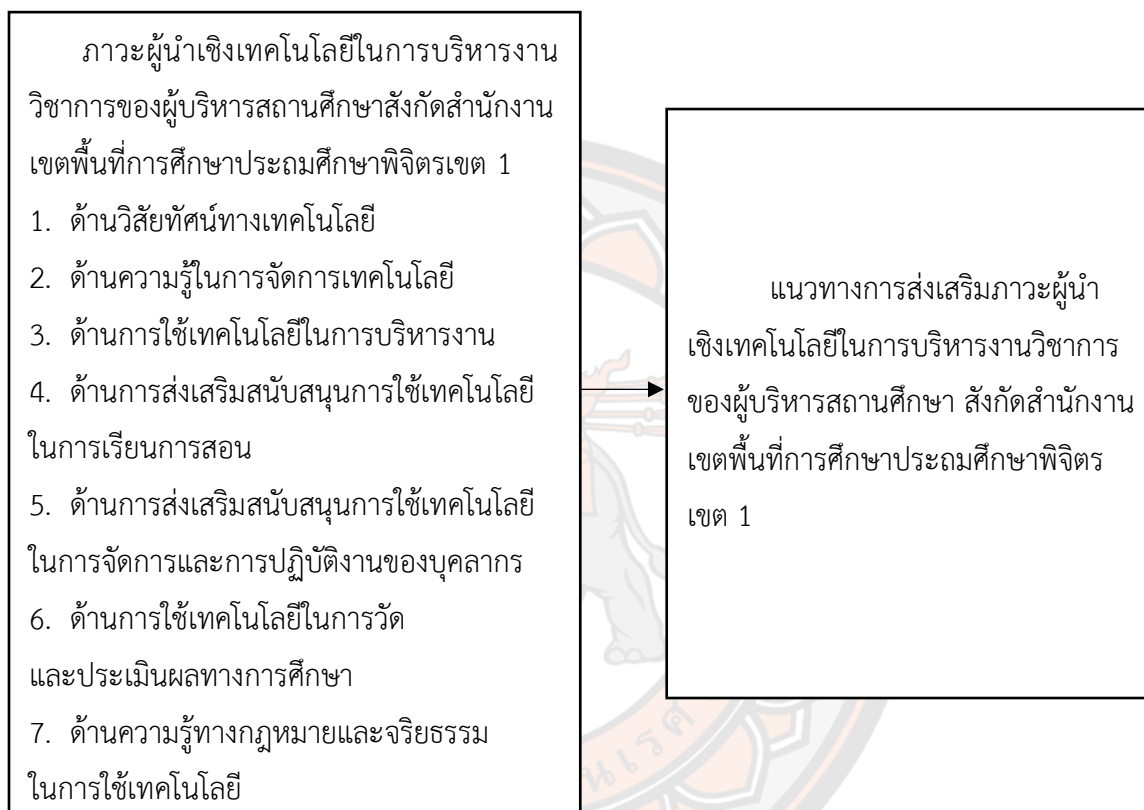
และแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูทั้ง 4 ด้าน ที่มีค่าความถี่มากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการควรมีการนำ โปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการบริหารจัดการในงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารต้องมีความตระหนักรู้และเข้าใจ มองเห็นคุณค่าของการใช้สื่อเทคโนโลยีในการบริหารงาน งบประมาณที่ผิดพลาดไม่ได้ด้านการบริหารงานบุคคล ควรมีการใช้โปรแกรมหรือเทคโนโลยี ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปควรมีการนำเทคโนโลยีมาจัดการ บริหารในโรงเรียน เช่น ระบบการติดต่อสื่อสารทางราชการภายในและภายนอก ด้วยการจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศโดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ

ชูพงศ์ อยู่ภักดี (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNIModified) เท่ากับ 0.16 และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำมาประยุกต์ใช้ในการวัดผลและประเมินผลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ตลอดจนควรตระหนักถึงการใช้นโยบายอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

วสันต์ชัย สดคมขำ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้นโยบายของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการบูรณาการเทคโนโลยีของครู และระดับเจตคติต่อการใช้นโยบายของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรเกณฑ์ได้แก่ การบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติ ต่อการใช้นโยบายของครูมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้นโยบายของครู มีค่าเท่ากับ .66 และ .62 ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้นโยบายของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ร้อยละ 44.00 และ 39.00 ตามลำดับ

จากการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยออกแบบวิธีดำเนินการ เป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

**ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1**

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 123 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 97 คน ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2564 กำหนดตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูป Krejcie, & Morgan การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ดังแสดงในตาราง 3

**ตาราง 3 ข้อมูลจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1**

ผู้บริหารสถานศึกษา สพป.พิจิตร เขต 1	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองพิจิตร	34	27
วังทรายพูน	10	8
โพธิ์ประทับช้าง	25	20
สามง่าม	23	18
สากเหล็ก	13	10
วชิรบรรมี	18	14
รวม	123	97

ที่มา : ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1
(ข้อมูล ณ วันที่ 5 มีนาคม 2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต1 จำนวน 7 ด้าน รวม 49 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านความรู้ในการจัดการและใช้เทคโนโลยี จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ
5. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร จำนวน 8 ข้อ
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 6 ข้อ
7. ด้านความรู้ทางกฎหมายและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี จำนวน 9 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความ รายนามผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1

5.2 ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะโม่ประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1

5.3 ดร.ธนภฤต อึ้งน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

6. นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อความนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ข้อความนี้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

7. ตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เสร็จแล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.50$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ปรากฏว่าข้อคำถามจำนวน 49 ข้อ ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ค หน้า 155)

8. นำข้อมูลจากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

9. นำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูล (try-out) กับผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดประถมศึกษาพิชฌุโลก เขต 1 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของคอนบัค (Cronbach) พบว่า อยู่ที่ระดับ 0.99 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 162)

10. นำข้อมูลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิชิตร์เขต 1

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และประสานขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิชิตร์เขต 1 ในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป จำนวน 97 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentile)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยจัดลำดับคะแนนและนำข้อที่มีคะแนนน้อยสุดของแต่ละด้านมาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และมีส่วนสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติ ดังนี้

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1.1 นางสาวบุญครอง กุลดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1.2 นายศิริเดช ศรีสร้อย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3

2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และเคยเป็นวิทยากรในการอบรมการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

2.1 ดร.กীরติ จันทรมณี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดหนองหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2.2 ดร.ปฏิพัฒน์ บุญรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3. ศึกษานิเทศก์ ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา และเคยเป็นวิทยากรในการอบรมการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ประกอบด้วย

3.1 นายเกื้อสิริกันท์ ศรีมิตรานนท์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure or Guided Interviews) โดยนำข้อมูลเรื่องภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในข้อที่มีค่าคะแนนต่ำสุด ได้แก่

1. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี
2. ด้านความรู้ในการจัดการและใช้เทคโนโลยี
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน
4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
5. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
7. ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถามเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด

2. นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในขั้นตอนที่ 1 โดยเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาสร้างคำถามในการสัมภาษณ์

3. ร่างข้อคำถามแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดเวลาในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 22 พฤศจิกายน 2564 - 20 ธันวาคม 2564 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง

ตาราง 4 แสดงการดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ลำดับ	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่สัมภาษณ์	เวลา
1	นางสาวบุญครอง กุลดี	22 พ.ย. 64	13.00 น.
2	นายศิริเดช ศรีสร้อย	2 ธ.ค. 64	09.30 น.
3	ดร.กীরติ จันทรมณี	20 ธ.ค. 64	16.00 น.
4	ดร.ปฎิพัฒน์ บุญรักษ์	26 พ.ย. 64	15.30 น.
5	นายเกื้อสิริกานท์ ศรีมิตตานนท์	13 ธ.ค. 64	13.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดกระทำกับข้อมูล และสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษาแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 97 คน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 ฉบับ และได้รับกลับคืนมา จำนวน 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอการวิจัยโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน
และวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	59	60.82
1.2 หญิง	38	39.18
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	94	96.91
2.2 ครูรักษาการณ์ผู้บริหารสถานศึกษา	3	3.09
3. ประสบการณ์ทำงาน (ด้านการบริหาร)		
3.1 น้อยกว่า 5 ปี	19	19.59
3.2 5 – 10 ปี	26	26.80
3.3 มากกว่า 10 ปี	52	53.61
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	4	4.12
4.2 ปริญญาโท	91	93.82
4.3 ปริญญาเอก	2	2.06
รวม	97	100

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 60.82 และเพศหญิง จำนวน 38 คิดเป็นร้อยละ 39.18 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 96.91 เป็นครูรักษาการณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.09 มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.59 ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 53.61 วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.12 ปริญญาโท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 93.82 และปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.06

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวม

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี	4.28	0.47	มาก
2	ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี	4.35	0.45	มาก
3	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	4.43	0.50	มาก
4	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียน การสอน	4.31	0.55	มาก
5	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร	4.48	0.51	มาก
6	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา	4.21	0.58	มาก
7	ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	4.60	0.50	มากที่สุด
รวม		4.38	0.39	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
(\bar{X} = 4.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความรู้ทางกฎหมาย
และจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.60) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริม
สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.48)
ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.21)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	กำหนดวิสัยทัศน์การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา	4.14	0.66	มาก
2	ให้ผู้ปกครอง ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วม กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	3.95	0.73	มาก
3	มีการกำหนดทิศทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติงาน วิชาการของสถานศึกษา	4.27	0.64	มาก
4	มีการกำหนดทิศทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.34	0.63	มาก
5	สามารถอธิบายแนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารงานวิชาการให้แก่บุคลากรได้อย่างชัดเจน	4.35	0.65	มาก
6	สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมา ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานวิชาการ ของสถานศึกษา	4.39	0.69	มาก
7	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา ที่เอื้อให้มีการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.53	0.60	มากที่สุด
รวม		4.28	0.47	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อให้มีการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาคือ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ให้ผู้ปกครอง ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	4.20	0.61	มาก
2	สามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อจำกัดของเทคโนโลยี แต่ละประเภทก่อนที่จะนำมาใช้ในการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษา	4.28	0.57	มาก
3	เลือกและนำเทคโนโลยีแต่ละรูปแบบมาใช้ ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.54	มาก
4	มีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน วิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.22	0.65	มาก
5	ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติงาน ด้านวิชาการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี	4.41	0.64	มาก
6	สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการ บริหารและปฏิบัติงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.67	0.54	มากที่สุด
รวม		4.35	0.45	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ในการจัดการ
เทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด คือ สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานวิชาการ
ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ
การใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติงานด้านวิชาการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี
ที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	เป็นผู้ริเริ่มในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ สถานศึกษา	4.41	0.70	มาก
2	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาโดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ	4.51	0.56	มากที่สุด
3	นำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานด้านการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	4.48	0.60	มาก
4	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาปฏิบัติงานด้านงานวิชาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.49	0.58	มาก
5	สรรหาคูคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี เข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา	4.22	0.68	มาก
6	ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ	4.49	0.56	มาก
รวม		4.43	0.50	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยี
ในการบริหารงานในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานของสถานศึกษา
โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ พัฒนาคูคณาจารย์
ในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาปฏิบัติงานด้านงานวิชาการ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาใช้
ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
คือ สรรหาคูคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงาน
ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียน
การสอน

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	วางแผนการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการ จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม	4.25	0.61	มาก
2	วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการ ของผู้เรียน	4.33	0.55	มาก
3	สร้างรูปแบบกระบวนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียน การสอนให้แก่ครูผู้สอน	4.16	0.64	มาก
4	กำหนดแนวปฏิบัติและวิธีการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้จริงให้แก่บุคลากร	4.22	0.67	มาก
5	สนับสนุนงบประมาณในการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.26	0.70	มาก
6	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ครูผู้สอนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.68	มาก
7	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี ใหม่ๆอยู่เสมอเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย	4.63	0.58	มากที่สุด
	รวม	4.31	0.55	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมา คือ วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สร้างรูปแบบกระบวนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและ
การปฏิบัติงานของบุคลากร

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	สนับสนุนการทำงานของบุคลากรโดยนำเทคโนโลยี มาใช้พัฒนากระบวนการทำงานด้านงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.62	0.55	มากที่สุด
2	นำเทคโนโลยีมาใช้ในงานบริหารวิชาการเพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว ยิ่งขึ้น	4.51	0.56	มากที่สุด
3	นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดค่าใช้จ่ายของบุคลากร และลดการใช้วัสดุสิ้นเปลืองที่เกิดจากการปฏิบัติงาน	4.52	0.56	มากที่สุด
4	มีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากร ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.27	0.76	มาก
5	มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนบุคลากร ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.31	0.76	มาก
6	อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.52	0.58	มากที่สุด
7	มีวิธีการจูงใจบุคลากรในสถานศึกษาให้นำเทคโนโลยี มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา	4.53	0.61	มากที่สุด
8	ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ	4.62	0.57	มากที่สุด
รวม		4.48	0.51	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนการทำงานของบุคลากรโดยนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนากระบวนการทำงานด้านงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมา คือ มีวิธีการจูงใจบุคลากรในสถานศึกษาให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการ
ศึกษา

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยี ในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	วางแผนจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษา	4.05	0.68	มาก
2	นำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานวิชาการ และงานอื่นๆของสถานศึกษา	4.29	0.65	มาก
3	ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน	4.45	0.68	มาก
4	นำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.33	0.70	มาก
5	มีการประเมินคุณภาพการใช้งานเทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆของสถานศึกษา	4.07	0.74	มาก
6	นำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆของสถานศึกษามาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม	4.09	0.71	มาก
รวม		4.21	0.58	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ นำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วางแผนจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมของผลการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้
เทคโนโลยี

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ทางกฎหมาย และจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
1	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึง หลักจริยธรรม	4.59	0.59	มากที่สุด
2	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ตามหลักของกฎหมาย	4.65	0.54	มากที่สุด
3	มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึงหลักของจริยธรรม	4.65	0.56	มากที่สุด
4	มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยี อย่างถูกต้องตามหลักของกฎหมาย	4.66	0.56	มากที่สุด
5	ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึง หลักความเป็นส่วนตัวในการใช้เทคโนโลยี ทั้งการปฏิบัติงานวิชาการและชีวิตประจำวัน	4.63	0.62	มากที่สุด
6	ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึง หลักความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงาน วิชาการและชีวิตประจำวัน	4.68	0.55	มากที่สุด
7	กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อคุ้มครอง ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาด้านงานวิชาการจากการ ใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา	4.29	0.84	มาก
8	สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้บุคลากร ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการอย่างปลอดภัย	4.59	0.57	มากที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ทางกฎหมาย และจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	กลุ่มตัวอย่าง (n=97)		ระดับ พฤติกรรม
		\bar{X}	S.D.	
9	ส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียนสามารถเข้าถึง และใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการและการเรียน การสอนได้ตรงความต้องการอย่างเสมอภาค	4.64	0.56	มากที่สุด
รวม		4.60	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึงหลักความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงานวิชาการและชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา คือ มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องตามหลักของกฎหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาด้านงานวิชาการจากการใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี ด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารงาน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา และด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ทำให้ได้ผลดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแนวทางที่จะให้ผู้ปกครอง ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองร่วมกันกำหนดแนวทางการนำเทคโนโลยีมาบริหารจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...สำนักงานเขตต้องสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับด้าน ICT และพัฒนาผู้บริหารด้าน ICT แล้วนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ หรือแผนงานของโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...เขตต้องส่งเสริมให้ผู้บริหารดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม และมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตกำหนดให้โรงเรียนสร้างการมีส่วนร่วมในโรงเรียน และจากชุมชน หรือคณะกรรมการโดยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบการประชุมและอื่น ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารและพัฒนา งานวิชาการในสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีที่จะต้องนำมาใช้โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

... ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยใช้เทคนิค SWOT

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ตอนที่ผู้บริหารคิดผู้ปกครองเข้ามาเป็นคณะกรรมการ ควรคัดเลือกคนที่เค้า มีทักษะทางเทคโนโลยีเข้ามา เพื่อที่เค้าจะได้เข้าใจในบริบทของโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการทางด้านเทคโนโลยีจากผู้ปกครอง และนำข้อมูลมาวางแผนดำเนินการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเพื่อชี้แจง ให้เห็นความต้องการของโรงเรียนและรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองที่อยากได้ ในการพัฒนาโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผอ.ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยใช้เทคนิคการ SWOT

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการของผู้ปกครองว่ามีความต้องการใดบ้าง ทางด้านเทคโนโลยีที่อยากได้ โดยโรงเรียนก็นำมากำหนดให้มีความสอดคล้องกับเขตพื้นที่ โดยมองเป้าหมายร่วมกันของผู้ปกครองกับโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

2. ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนา ส่งเสริม ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำมาความรู้พัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสำรวจความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและจัดอบรมให้ความรู้เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขตสำรวจความต้องการของผู้บริหารว่าต้องการพัฒนาเรื่องอะไร เราถึงจะพัฒนาเค้าได้ตรงเป้าหมาย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...เขตต้องรู้ว่าพื้นฐานของ ผอ.แต่ละคนด้านเทคโนโลยีมีมากน้อยแค่ไหน แล้วลงไปพัฒนาเค้า เพราะ ผอ.ส่วนใหญ่ก็เปิดใจยอมรับเทคโนโลยีแล้ว เพียงแต่ว่าบางครั้งเค้าไม่มีความพร้อมที่จะทำ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตต้องทำการสำรวจก่อนเพื่อที่จะได้รู้ว่าจะพัฒนาอะไร เพราะพื้นฐานของความรู้ของผู้บริหารบางคนเค้าไม่เท่ากัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขตต้องส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ให้เค้า กำหนดให้เค้าว่างานอะไรที่สามารถเอาเทคโนโลยีมาช่วยได้ให้เอามาช่วย แล้วลงไปกำกับติดตามเค้า ให้ความช่วยเหลือเค้า

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นองค์กรดิจิทัล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ผู้อำนวยการเขตพื้นที่จะต้องกำหนดนโยบายจาก สพฐ.มากำหนดประเด็น เพื่อกำหนดว่าจะให้ผู้บริหารพัฒนาเทคโนโลยีด้านอะไรบ้าง พัฒนาอย่างไร

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านเทคโนโลยี แก่ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ มีความเข้าใจ โดยมีวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญคอยกำกับ ให้คำแนะนำ เพื่อนำความรู้ไปพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...สำนักงานเขตต้องสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียน และถ้าเค้าไม่เข้าใจอัน ไหนก็เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ให้เค้าทำให้เป็น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตพื้นที่จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและจัดประชุมเชิงเครือข่ายในระดับ กลุ่มอำเภอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตจัดอบรมให้ความรู้ อาจจะเป็นการจัดทำคู่มือหรือสื่อ หรือประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้รูปแบบการทำงานของเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาจัดทำระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ปัจจุบันการทำงานมันถูกบีบให้ต้องใช้เทคโนโลยีอยู่แล้ว ดังนั้นถ้า ผอ.ไม่มีความรู้ ทางเทคโนโลยีก็แย่ เลยเหมือนเป็นการบังคับตัวเองที่จะต้องเรียนรู้การใช้งานเทคโนโลยีให้ มากขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง เช่น การสั่งการ ในระบบ AMSS การใช้สมาร์ทโฟนในงานราชการ การนำเสนองานโดยใช้โปรแกรม การนำเสนองานที่ทันสมัย การประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้วยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย หรือเครือข่าย สังคมออนไลน์

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ผอ.ต้องใฝ่รู้ อะไรที่เข้ามาใหม่ ๆ ต้องศึกษาเรียนรู้ก่อนเค้า โดยเฉพาะในเรื่องเทคโนโลยี เพราะปัจจุบันมีแหล่งเรียนรู้เยอะแยะและเทคโนโลยีก็ไปไว ถ้ามีความรู้เราก็เอามาช่วยทำงานในโรงเรียนได้ โดยเฉพาะในโรงเรียนเล็ก ๆ ที่ขาดแคลนบุคลากร
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารงาน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเฉพาะด้านเพื่อเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของครูด้านเทคโนโลยี แล้วจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ตรงกับความต้องการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารงานวิชาการ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารพัฒนาครูธุรการในด้าน IT สำรวจความต้องการว่าเค้าจะพัฒนาความรู้ทาง IT ด้านใด แล้วจัดอบรมให้เค้า
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผอ. ใช้การพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเฉพาะด้านเพื่อเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารต้องตระหนัก ให้ความสำคัญกับการใช้งานเทคโนโลยีในโรงเรียนก่อนว่าสามารถช่วยอำนวยความสะดวกและช่วยใช้งานอะไรได้บ้าง แล้วทำการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่แม่นยำก่อน แล้วไปให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมโครงการจัดอบรมพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารต้องมีความรู้ทางด้าน IT ด้วย เพื่อที่จะสามารถให้คำแนะนำแก่ลูกน้อง โดยการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เขตจัดให้และจากภายนอก
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารควรหาโปรแกรมต่าง ๆ ทั้งจากเขตและจากแหล่งอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้
ในการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูลได้นาน และทำงานง่ายขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในการเข้าร่วมเครือข่ายต่าง ๆ ทางเทคโนโลยีให้เข้า
มาสนับสนุนโรงเรียน ซึ่งจะทำให้มีบุคลากรที่มีความสามารถทางเทคโนโลยี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องตระหนัก ให้ความสำคัญกับการใช้งานเทคโนโลยีในโรงเรียนก่อนว่า
สามารถช่วยอำนวยความสะดวกและช่วยใช้งานอะไรได้บ้าง แล้วทำการพัฒนาตนเองให้มีความรู้
ที่แม่นยำก่อน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะ
ในการสร้างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน
ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาดูงานการนำเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
จากโรงเรียนต้นแบบและนำมาปฏิบัติในสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีก่อน เพราะปัจจุบันมีความสำคัญ
แล้วไปฝึกศึกษาเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องไปศึกษาดูงาน เรียนรู้ อบรมและพัฒนาทักษะในการ
สร้างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ตอนนี้มีบางโรงเรียนในเขตที่เค้ามีความพร้อมทางเทคโนโลยี ผอ.ก็ต้องไปเรียนรู้
วิธีการทำของเค้า เค้าหาวัสดุจากไหน จัดวางระบบอย่างไร แล้วเราเอามาปรับทำ
ในโรงเรียนเรา อาจจะได้ไม่เท่าเค้า แต่เราก็ได้เห็นแนวทางในการทำ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดให้นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ.ต้องมีข้อมูลก่อน ซึ่งข้อมูลได้มาจากการ SWOT ร่วมกับคณะกรรมการ แล้วนำไปกำหนดลงในแผนของโรงเรียน ซึ่งก็จะมีแผนระยะกลางกับระยะยาว เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาได้ใช้งานจริง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องปรึกษากับกรรมการ กับครู โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยี และจัดลำดับความสำคัญ วางแผนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผอ. ต้องกำหนดนโยบายจากเขตพื้นที่ที่กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน และน่านโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดให้ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

4.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้เทคโนโลยีให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เพื่อนำไปพัฒนาครูผู้สอนและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...สำนักงานเขตพัฒนาผู้บริหารให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แผนพัฒนาการศึกษา เพื่อให้เค้ามีความเข้าใจในการจัดการศึกษา สามารถนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในโรงเรียนได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตพื้นที่จัดทำการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในการใช้งานรูปแบบทางเทคโนโลยี โดยเริ่มจากการใช้งานระบบที่เขตจัดทำขึ้นก่อน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตต้องสร้างความตระหนักในการใช้งานเทคโนโลยีก่อน พอเค้าตระหนักเค้าจะสร้างวิสัยทัศน์แล้วก็โมเดลขึ้นมา เขตก็คอยช่วยเสริมเค้าในเรื่องต่าง ๆ อาจกำหนดช่วงเวลาในการจัดประชุม เพื่อให้เค้าไปทำแล้วมาติดตามความก้าวหน้า
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

4.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางานทางด้านเทคโนโลยีกับผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขตต้องทำ MOU กับ ผอ. ให้เค้าไปจัดเตรียมโรงเรียนให้มีความพร้อมทางเทคโนโลยี เพราะถ้าระบุแค่กลุ่มสนใจก็ไม่เกิดการพัฒนา
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตพื้นที่จัดทำระบบการบริหารงาน แล้วกำหนดให้ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีบริหารงาน เริ่มให้มีการกำกับติดตาม การรายงานทางเทคโนโลยี
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตต้องจัดทำสื่อ ทำเครื่องมือให้เค้า แล้วก็เชิงบังคับหน่อย โดยกำหนดให้ไปดำเนินงานแล้วมารายงานผล
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

5. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากรจากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนา ส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา และมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อตกลงกับผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้สถานศึกษามีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่สามารถใช้ในการปฏิบัติงานทางวิชาการได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...สำนักงานเขตต้องสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีในสถานศึกษาและเขตทำ MOU กับ ผอ. ให้โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาต้องกวดขันในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี ทั้งในเรื่องของการส่งงาน การตรวจสอบภายใน ในเรื่องของการมีส่วนร่วมในโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตควรกำหนดมาตรฐานว่าผู้บริหารพิจิตร เขต 1 ว่าจะต้องมีสรรณนะตามที่กำหนด แล้ว ผอ.เขต ต้องสนับสนุนโรงเรียน เช่น การสนับสนุนคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตต้องประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เค้ามาสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ แล้วเขตต้องกำหนดให้มีการใช้งาน กำกับ ติดตามผลการใช้งาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อกำหนดให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานทางวิชาการผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีของสถานศึกษาดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารทำการ SWOT ร่วมกับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในการหาจุดอ่อน จุดแข็ง และทำการพัฒนาระบบเทคโนโลยีของโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องสร้างการมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยให้ครูและบุคลากรนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน ทั้งการทำงานหรือการรายงานเขต

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารต้องกำหนดให้ครูใช้งานทางเทคโนโลยี โดยกำหนดให้ส่งงาน รายงานผลทางระบบของโรงเรียน โดยที่ผู้บริหารต้องเตรียมความพร้อมให้ครูเค้าด้วย ไม่ว่าจะเป็นตัวอุปกรณ์หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ต

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...บางโรงเรียนที่มีงบน้อย ผอ.สามารถระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกเข้ามาได้ ตามความสามารถของแต่ละคน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณต่าง ๆ ให้แก่ครูผู้สอน ถ้าโรงเรียนไม่มีเงินก็ต้องระดมทรัพยากร โดยการสร้างความศรัทธาเชิงประจักษ์

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการจัดสรรงบประมาณแบบมีส่วนร่วม ที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารควรหาเครือข่ายทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จัดตั้งขึ้นเพื่อระดมทรัพยากรทั้งงบประมาณและบุคคลให้เข้ามาช่วยด้านเทคโนโลยีของโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะในการวางแผน สามารถจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีได้ เพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

6.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดให้สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...สำนักงานเขตต้องสร้างความตระหนักในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้ถูกต้องละเอียดรอบคอบ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเลย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...สำนักงานเขตต้องให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ว่าการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องใช้ข้อมูล
ทั้งนั้น แล้วกำหนดให้เค้าไปจัดทำพัฒนาโรงเรียนเค้าตั้งแต่ต้นเลย คือ วางแผน กำหนด
วิสัยทัศน์ เอามาลงในโครงการเพื่อจัดเตรียมงบประมาณ แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...เขตต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นองค์กร
ดิจิทัล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตต้องกำหนดให้ ผอ. นาระบบหรือโปรแกรมต่าง ๆ มาใช้
แล้วกำหนดให้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บไว้มาใช้ประโยชน์ ให้เป็นระบบ เช่น การส่งเกรด
การทำ ปพ.5 ออนไลน์ เป็นต้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำฐานข้อมูลของส่วนกลาง เช่น DMC เป็นต้น มาจัดทำ
ข้อมูลให้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลไปตัดสินใจในการดำเนินงานวิชาการ
ของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนใช้ข้อมูลจาก DMC และระบบอื่น ๆ โดยจะต้องทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน
และปรับปรุงข้อมูลทุกปี เพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารภายใต้ข้อมูลที่มี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องนำข้อมูลต่าง ๆ ในระบบที่มีมาใช้ประโยชน์ เช่น การขอครุภัณฑ์
ซึ่งเวลานำข้อมูลมาอ้างอิงจะมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ง่าย จะนำไปสู่การวางแผน
ที่ดี และการทำงานที่ดี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารจะต้องมีบุคลากรที่จัดทำข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาใช้
ในการตัดสินใจ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารควรนำฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วมาใช้ เช่น ในตระกูลของ Google
มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เป็นต้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อนำมาสู่การปฏิบัติงานทางวิชาการในสถานศึกษาดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. ควรที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านอื่น ๆ ซึ่งก็จะมีทั้งที่เขตได้จัดประชุมอบรม หรือจากหน่วยงานภายนอกที่เค้าจัดขึ้น เพื่อที่ตัว ผอ. เค้าเองจะได้มีความรู้ สามารถไปบอกลูกน้องได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดทำ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...การพัฒนาผู้บริหารที่ดีที่สุด คือ เขตต้องจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้เค้า ให้เค้ายกอุปกรณ์มาอบรม โดยมีพี่เลี้ยงหรือวิทยากรคอยบรรยาย จะทำให้เค้าสามารถเข้าใจได้ดีกว่าการพัฒนาด้วยวิธีอื่นๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรรวมกลุ่มกับสถานศึกษาในเครือข่ายร่วมกันพัฒนาฐานข้อมูลของสถานศึกษา โดยเชิญสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศในการจัดทำข้อมูลมาเป็น Coach พัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ. มีความต้องการที่จะใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานอยู่แล้วในปัจจุบัน เค้าก็ต้องกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองด้วย อาจจะไปศึกษาจากแหล่งภายนอกซึ่งมีเยอะแยะ โดยเขตอาจจะหาพี่เลี้ยงลงไปช่วยพัฒนาในโรงเรียนนั้น ๆ ตามความต้องการของเค้า

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารนั้น เค้าสามารถไปสืบเสาะและเข้าร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ ขององค์กร ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งองค์กรเหล่านั้นเค้ามีความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์และบุคลากร เค้าจะสามารถมาช่วยพัฒนาระบบไอทีของเราได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...การพัฒนา ผอ. ในเรื่องของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสามารถทำได้ยาก แต่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากเขต ในการจัดทำขึ้นมาแล้วนำไปให้ ผอ.ใช้ เมื่อนำไปให้เค้าใช้แล้ว ก็ต้องมีการติดตามช่วยเหลือโดยอาจจะจัดเป็นการอบรมให้ความรู้ของเขต หรือเป็นแบบเครือข่ายในกลุ่มตำบลหรืออำเภอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

7. ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้ตระหนักและสามารถกำหนดนโยบายเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาจากการใช้งาน เทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียน โดยเฉพาะด้านงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

7.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โดยให้มีการนำกรณีตัวอย่างต่างๆที่เกิดจากการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการทำงานมาร่วมกันศึกษาถึงพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น บทบัญญัติทางกฎหมาย และบทลงโทษที่เกิดจากการกระทำผิด ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...สำนักงานเขตต้องสื่อสารกับ ผอ. โดยการให้ความรู้ทางกฎหมาย อาจจะให้ฝ่ายนิติบุคคลมาให้ความรู้ที่สำคัญ ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...การส่งเสริมให้ผู้บริหารมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา จากการใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียน โดยเฉพาะด้านงานวิชาการ ในสถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...สำนักงานเขตจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.คอม โทษหรือกรณีศึกษา ให้เค้าเห็นตัวอย่างจริง ๆ จะได้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

...เขตต้องให้ความรู้ แล้วก็ปัญหาที่จะเกิดขึ้น เกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือการทำผลงานทางวิชาการ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อตกลงกับผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดทำผลงานทางวิชาการของสถานศึกษาให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เขตต้องสื่อสารกับ ผอ.โรงเรียน โดยกำหนดเป็นนโยบายว่า เรื่องของลิขสิทธิ์ ทางปัญญาต้องให้ความสำคัญ และถ้ามีการละเมิดต้องรับผิดชอบ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ส่งเสริมให้ผู้บริหารจดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญางานเทคโนโลยีของบุคลากร และนักเรียน โดยเฉพาะด้านงานวิชาการในสถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 ธันวาคม 2564)

...เขตต้องกำหนดให้ผู้บริหารจัดทำผลงานทางวิชาการให้ถูกต้องตามหลัก โดยนำกรณีตัวอย่างมาให้เค้าดู มาให้เค้าศึกษาเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 13 ธันวาคม 2564)

7.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูโดยนำกรณีตัวอย่าง บทบัญญัติและโทษทางกฎหมายที่เกิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา มาร่วมกันศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารให้ความรู้แก่ครู และนักเรียนภายใต้กฎหมายที่คุ้มครองอยู่เกี่ยวกับการลอกเลียนผลงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 22 พฤศจิกายน 2564)

...ผู้บริหารต้องสื่อสารให้ข้อมูลกับครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการนำผลงานทางวิชาการ ของคนอื่นมา และบอกกล่าวบทลงโทษจากเคสก่อนหน้าที่เกิดขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 2 ธันวาคม 2564)

...ผู้บริหารสร้างความตระหนักโดยให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับข้อกฎหมายต่าง ๆ โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การชี้แจงในวาระการประชุม หรืออบรมด้วยวิธีการต่าง ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 พฤศจิกายน 2564)

จากการสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ผู้วิจัยจึงเสนอ ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 จากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ
 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการส่งเสริม
1	ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบาย ให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองร่วมกันกำหนดแนวทางการนำเทคโนโลยี มาร่วมจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาเลือก คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ ทางเทคโนโลยี มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการบริหารและพัฒนางานวิชาการ ในสถานศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการ ทางด้านเทคโนโลยีจากผู้ปกครอง และนำข้อมูล มาวางแผนดำเนินการพัฒนางานวิชาการ ของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ด้าน ในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการส่งเสริม
2 ด้านความรู้ในการจัดการ และใช้เทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสำรวจความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีและจัดอบรมให้ความรู้เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านเทคโนโลยีแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ มีความเข้าใจ โดยมีวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญคอยกำกับ ให้คำแนะนำเพื่อนำความรู้ไปพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้รูปแบบการทำงานของเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อนำมาจัดทำระบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
3 ด้านการใช้เทคโนโลยี ในการบริหารงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของครูด้านเทคโนโลยี แล้วจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ตรงกับความต้องการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารงานวิชาการ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมโครงการจัดอบรมพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการส่งเสริม
4	ด้านการส่งเสริมสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีในการเรียน การสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาดูงานการนำเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนจากโรงเรียนต้นแบบและนำมาปฏิบัติในสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดให้นำเทคโนโลยีเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา 3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้เทคโนโลยีให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เพื่อนำไปพัฒนาครูผู้สอน และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา 4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางานทางด้านเทคโนโลยีกับผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษา
5	ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคลากร	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อตกลงกับผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้สถานศึกษามีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่สามารถใช้ในการปฏิบัติงานทางวิชาการได้ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อกำหนดให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานทางวิชาการผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีของสถานศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการส่งเสริม
6	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัด และประเมินผลทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดให้สถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีให้สอดคล้อง กับบริบทของแต่ละสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำฐานข้อมูลของส่วนกลาง เช่น DMC เป็นต้น มาจัดทำข้อมูลให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลไปตัดสินใจในการดำเนินงาน วิชาการของสถานศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีกับหน่วยงาน ที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อนำมาสู่การปฏิบัติงานทางวิชาการ ในสถานศึกษา 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรรวมกลุ่มกับสถานศึกษา ในเครือข่ายร่วมกันพัฒนาฐานข้อมูลของสถานศึกษา โดยเชิญสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศในการจัดทำข้อมูล มาเป็น Coach พัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ด้าน ในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางการส่งเสริม
7 ด้านความรู้ทางกฎหมายและ จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โดยให้มีการนำกรณีตัวอย่างต่าง ๆ ที่เกิดจากการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการทำงานมาร่วมกันศึกษาถึงพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น บทบัญญัติทางกฎหมายและบทลงโทษที่เกิดจากการกระทำผิด 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำข้อตกลงกับผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดทำผลงานทางวิชาการของสถานศึกษาให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครู โดยนำกรณีตัวอย่าง บทบัญญัติและโทษทางกฎหมายที่เกิดจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามาร่วมกันศึกษา

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ปรากฏผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อให้มีการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้ผู้ปกครอง ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานของสถานศึกษาโดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีใหม่ๆอยู่เสมอเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สร้างรูปแบบกระบวนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนการทำงาน of บุคลากรโดยนำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานด้านงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดเตรียม

งบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วางแผนจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการงานวิชาการ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้บุคลากร และนักเรียนมีความตระหนักถึงหลักความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงานวิชาการ และชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาด้านงานวิชาการจากการใช้งาน เทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตรเขต 1 ดังนี้

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้ คณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา เพื่อวางแผน และหาแนวการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ

2.2 ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเอง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การศึกษาค้นคว้าจากสื่อ Social media การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน เป็นต้น รวมถึงการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด ที่ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ที่มุ่งให้ผู้รับการอบรมสามารถนำความรู้ไปพัฒนาการใช้เทคโนโลยี ในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนา ระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ โดยประสานความร่วมมือกับองค์กร หรือหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะสามารถใช้ระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีบริหารจัดการงานวิชาการ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการทางเทคโนโลยีของสถานศึกษา

2.4 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาควรวางแผนการดำเนินงานในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยศึกษารูปแบบการดำเนินงานจากสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาปรับประยุกต์ในการดำเนินการของสถานศึกษา จัดเตรียมสถานที่ สภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนและนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำโครงสร้างทางเทคโนโลยีในการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา โดยจัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของครูและบุคลากรให้สามารถใช้งานทางเทคโนโลยีได้สะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.6 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมในการพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้แก่ครูผู้สอนและดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยการดำเนินการจะต้องให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2.7 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้ารับการพัฒนาตนเองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการทางเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักของระเบียบข้อบังคับและอยู่บนพื้นฐานของหลักคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครู บุคลากรและนักเรียนให้มีความรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีในการดำเนินการทางวิชาการได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้กฎระเบียบ ดำเนินการในงานที่เกี่ยวข้องของด้านต่างๆอย่างถูกต้องตามหลักกฎหมาย คำนึงถึงจริยธรรมในการดำเนินงาน โดยเฉพาะงานวิชาการที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยี ดำเนินงานโดยมุ่งให้บุคลากรและนักเรียนสามารถใช้งานเทคโนโลยีของสถานศึกษาได้อย่างทั่วถึง ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี มีการจัดเตรียมสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองทางด้านเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา จากการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและจากองค์กรอื่น ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา และให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเพื่อให้มีการวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลาย สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์เพื่อดำเนินงานในส่วนอื่นๆได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Center for Advance Study of Technology Leadership in Education : CASTLE (อ้างถึงใน จินฉัตร ปะโคทั้ง 2561) กล่าวว่ากรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี คือ การสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา เตรียมความพร้อมและให้การช่วยเหลือครูในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการตีความและวิเคราะห์ข้อมูล การวัดผลนักเรียน จัดทำแนวทางปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีให้กับครูใช้เทคโนโลยีในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานประจำ ใช้ระบบบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลของครู จัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนความต้องการเทคโนโลยีของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลนักเรียน ประเมินการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นฐานของครูรวมทั้งประสิทธิภาพของเทคโนโลยีในการสอน มีการดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน กำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับประเด็นสังคม กฎหมายและจรรยาบรรณให้กับครู เจ้าหน้าที่และนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีโรชิตี หล้ายั้ง (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า ผลการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ที่ดี ต้องมีการตั้งเป้าหมาย มีการวางแผนในเรื่องเทคโนโลยีของสถานศึกษา สนับสนุนการเรียนการสอนที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมการผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพครูโดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการ การสนับสนุนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และการปฏิบัติการของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา การวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ และการเข้าใจประเด็นทางสังคม กฎหมาย และจรรยาบรรณของผู้ใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัศมี แสงชุ่ม (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 พบว่า ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จคือผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียน นักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานและสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี พบว่า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานภายในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความถูกต้อง อีกทั้งยังดำเนินงานโดยคำนึงถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการดำเนินงานทางเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มุ่งเน้นในการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อให้บุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษาสามารถยึดถือเอาเป็นแบบอย่าง และผู้บริหารสถานศึกษาให้มุ่งสนับสนุน ส่งเสริมการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพื่อให้ครูผู้สอน บุคลากร และนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จินฉัตร ปะโคหัง (2561) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยี สร้างความตระหนักในเรื่องของเทคโนโลยีกับกฎหมายให้แก่ครูและนักเรียน กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ

เชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านความรู้ทางกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีและการปฏิบัติ พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความรู้ในการสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ในด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อป้องกันการดำเนินการที่เป็นการละเมิดต่อบทกฎหมายและการดำเนินการทางเทคโนโลยีในด้านต่างๆที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสระบุรี ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้บริหารที่แสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง รับผิดชอบต่อสังคม จะต้องทำให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกกฎหมาย และจริยธรรม และผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

1.2 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา พบว่าเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 มีบริบทเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาและเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้มีความขาดแคลนในด้านของบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถดำเนินการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาได้ดีเท่าที่ควร โดยมีแนวทางในการพัฒนาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนเพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อดำเนินงาน และผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี และส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แผลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการบริหารงานวิชาการและงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Chair (2001) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การสื่อสารและการผลิต ใช้เทคโนโลยีในการเลือกและวิเคราะห์ข้อมูล และใช้ในการหาวิธีการปรับปรุงวิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ใช้เทคโนโลยีในการวัดทักษะความรู้ และผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อนำผลมาพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภฤต พรหมนันท (2559) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผล พบว่า รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลประกอบด้วย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการวัดผล ประเมินผลและประเมินผลการเรียนการสอน จัดหาหรือสร้างทีมงานพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐานในรูปแบบที่หลากหลาย

2. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 อภิปรายผล ดังนี้

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดแนวปฏิบัติให้นำคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเข้ามาร่วมวางแผนเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษา การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ Chair (2001) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาวิสัยทัศน์ วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี และทำการสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างกว้างขวาง จัดทำกระบวนการพัฒนา การดำเนินงาน และการติดตามผล มีการวางแผนระบบการทำงานของเทคโนโลยีในระยะยาวเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรในนโยบายและงานที่รับผิดชอบ ส่งเสริมการการจัดทำนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคโนโลยี โดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลในการตัดสินใจต่าง ๆ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดทำวิจัยเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการหาวิธีการต่าง ๆ กำหนดนโยบายทางเทคโนโลยีและผู้สนับสนุนเพื่อรองรับการวางแผนทางเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ด้านการเป็นผู้นำวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี วิเคราะห์แนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการนำมาใช้บริหารจัดการเพื่อใช้กำหนดวิสัยทัศน์ ควรพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้อุปกรณ์ทางดิจิทัล อาทิ สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ ส่งเสริมให้เกิดปฏิบัติงานร่วมกันแบบออนไลน์ การสร้างแพลตฟอร์มด้านการศึกษสำหรับครูและนักเรียน เป็นต้น ควรจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับภารกิจการบริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนและแสดงวิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์สู่สถานศึกษายุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศาชล บำรุงภักดี (2563) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

และครูผู้สอน ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การจัดอบรม สัมมนาการสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างความตระหนักด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศนำไปสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรในการสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโดยใช้วิธีการ SWOT

2.2 ด้านความรู้ในการใช้เทคโนโลยี พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยทำการสำรวจความต้องการในการพัฒนาและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถคอยให้ความรู้ คำแนะนำเพื่อให้เกิดความรู้อย่างถ่องแท้ สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้จริง อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีอยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมอบรมและพัฒนาตนเองกับหน่วยงานหรือเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ตนเองเป็น ผู้ที่มีความรู้ทางเทคโนโลยี สามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีให้แก่ครูได้ และยังสามารถนำความรู้ทางเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Grady (2011 อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี 2563) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพตนเอง โดยเลือกวิธีการกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้ตนเองมีความรู้และทักษะทางเทคโนโลยี อาทิเช่น การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางเทคโนโลยี การเข้าร่วมนำเสนอผลงานในการประชุมสัมมนา เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูในการใช้เทคโนโลยี ให้คำแนะนำแก่ครูได้ เข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้เข้าฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภฤต พรหมนันท (2559) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านความรู้ทางเทคโนโลยี พบว่า รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านมีความรู้ทางเทคโนโลยี ประกอบด้วย ก้าวทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และมีความสามารถบูรณาการเทคโนโลยีกับการบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยนาม บุญนิตย์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 ด้านมีความรู้ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้ห้องเรียนแห่งคุณภาพ (DLIT Classroom) การจัดการศึกษาโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ใช้ระบบสารสนเทศแบบก๊อมนเมฆ

(Cloud Computing) ใช้จัดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้ผ่านทางเว็บไซต์ (Web-Based Learning) มีความรู้ความสามารถเข้าถึงสื่อ Social Media ต่าง ๆ เช่น Line, Facebook, Social Media และอื่น ๆ ในการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารต่อการศึกษา มีสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีโดยการเข้าร่วมอบรมพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ และเครือข่ายขององค์กรเอกชน เพื่อนำความรู้มาพัฒนา ระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรมีความรู้ทางเทคโนโลยี โดยทำการสำรวจความต้องการ ของครูผู้สอนและบุคลากร โดยดำเนินการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาจัดอบรม เชิงปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อนำปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยมุ่งให้มีระบบบริหารจัดการสถานศึกษาที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่ระบบดิจิทัล สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลาง ของกระทรวงศึกษาธิการได้ให้บริการประชาชน ส่งเสริมความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของ ประชาชน มีระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของกระทรวงศึกษาธิการที่สามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ นนทเกศ (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 พบว่า สภาพการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดหา สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับครูและนักเรียน เพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาควรจัดหางบประมาณในการจัดซื้อ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานศึกษา ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากร ด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง และควรวางแผนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช เกรือศรี (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ในการศึกษาหาความรู้มีความสนใจในด้านวิชาการ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ยังสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการจัดการเรียนรู้

ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา และมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่ชุมชน ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่น สร้างเครือข่ายทางด้านวิชาการ มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิโกติน (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า แนวทางในการปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ คือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเห็นคุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีเพราะเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ช่วยเหลือในการบริหารงาน เป็นอย่างมากโดยเฉพาะการประหยัดต้นทุน ส่วนใหญ่จะใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติราชการ เช่น การลงเวลาในการปฏิบัติงาน การลา ไปราชการต่าง ๆ การเก็บข้อมูลบางอย่างจะถูกจัดเก็บผ่านระบบ Google Drive ซึ่งสามารถเรียกใช้งานได้สะดวกและทุกที่เป็นปัจจุบัน แต่ก็ไม่สามารถทิ้ง การใช้กระดาษไปได้สิ้นเชิงเพราะอาจจะมีการล่มของระบบเกิดขึ้นได้โดยผู้บริหาร จะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสังกัดได้รับการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีโดยตรง และได้นำความรู้ที่ได้มาแนะนำและถ่ายทอดกับครูและบุคลากรในสังกัดได้ใช้งานไปในทิศทางเดียวกัน และการใช้สื่อภายนอกโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจะต้องมี สื่อ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่พร้อม และทันสมัย ระบบการให้บริหารทางเครือข่ายมีความเสถียรและรวดเร็ว จะทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนา ในทุกด้านและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองผ่านนวัตกรรมเทคโนโลยีที่สร้างขึ้น

2.4 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้แก่ครูผู้สอน อาทิ การศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเข้าร่วมเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการพัฒนาตนเองในการใช้ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีการจัดอบรม เชิงปฏิบัติการจากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จะส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ทั้ง ภายในห้องเรียนและภายนอกได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (2563) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของการจัดการเรียนการสอน โดยจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ได้ใช้ประโยชน์จากสื่อเทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการเรียน การสอนจากแหล่งและวิธีการที่หลากหลาย โดยจัดให้มีการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้มีการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Courseware center) ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) ฯลฯ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา รัตน์โกเมศ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ครู ส่งเสริมการจัดทำแบบเรียน E-Learning สำหรับใช้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดประชุมเพื่อประเมินผลสำเร็จ และอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูพงศ์ อยู่ภักดี (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้ารับการอบรมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทคโนโลยีสามารถเพิ่มศักยภาพด้านการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัย ช่วยพัฒนาและสนับสนุนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.5 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางเทคโนโลยี และจัดเตรียมสภาพแวดล้อมและสถานที่ให้มีความเหมาะสม สะดวกและปลอดภัย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรและครูผู้สอนให้สามารถใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานทางวิชาการได้อย่างสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุพันธ์ (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากร และนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤต พรหมนันท (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการสนับสนุน การจัดการ การดำเนินการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีในทุกด้าน และส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ชัย สดคมขำ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมครู และบุคลากรให้สามารถนำเทคโนโลยีบูรณาการในการจัดการศึกษา และในการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ และรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม กฎระเบียบในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและปลอดภัย

2.6 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบวนการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ตั้งแต่การนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน วัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และการวัดและประเมินผล การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทั้งระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อวางแผน ปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ปรับปรุงการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในการอบรมพัฒนาความรู้ในการใช้เทคโนโลยีวัดและประเมินผล ทางการศึกษาเพื่อให้มีความรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูผู้สอนได้ และเพื่อให้สามารถสร้าง เครื่องมือในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาได้อย่างหลากหลาย สามารถวัดและประเมินผล ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ Chair (2001) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีในการเรียน การสอน การสื่อสารและการผลิต ใช้เทคโนโลยีในการเลือกและวิเคราะห์ข้อมูล และใช้ในการหา วิธีการปรับปรุงวิธีการในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวัดทักษะ ความรู้ และผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อนำผลมาพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อภิญา รัตนโกเมศ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า แนวทางการดำเนินการ คือ การอบรมบุคลากรให้สามารถใช้ โปรแกรมการวัดและประเมินผล จัดเก็บข้อมูลการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายบุคคล รายวิชา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ เก็บหลักฐาน การพัฒนาอย่างเป็นระบบ และจัดประชุมเพื่อประเมินผลความสำเร็จและอุปสรรคในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ ดงสิงห์ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถที่เด่นชัดเชิงประจักษ์ในการวัดและประเมินผล ทางการศึกษา ผู้บริหารต้องสามารถพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน

รูปแบบใหม่โดยอาศัยเทคโนโลยีในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาแก่ครูและบุคลากรได้

2.7 ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการ ให้เป็นไปตามหลักความถูกต้องของระเบียบกฎหมาย มุ่งเน้นการดำเนินงานที่อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม โดยนำกรณีตัวอย่างของการกระทำความผิดที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงาน นำหลักกฎหมายและบทกำหนดโทษมาร่วมกันศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการ และนำหลักการปฏิบัติงานที่ถูกต้องมา กำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา ถ่ายทอดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากร ครูผู้สอนและนักเรียน และให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการปฏิบัติงานของนักเรียนและบุคลากร ภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ISTE Standards for Administrators (2009) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดเตรียมเครื่องมือดิจิทัล และวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมและกำหนดนโยบายเพื่อความปลอดภัย ความถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรม จากการใช้ข้อมูลดิจิทัล ส่งเสริมการสร้างรูปแบบการรับผิดชอบต่อสังคมที่เกิดจากการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี จัดทำรูปแบบเพื่อพัฒนาความเข้าใจร่วมกันในระดับโลกเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเครื่องมือทางการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนด้านการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษาอย่างปลอดภัยร่วมกับผู้เรียน ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ มีภูมิคุ้มกันและทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ด้วยการวางระบบโครงสร้างการใช้งานเทคโนโลยีให้อยู่ในกรอบของความปลอดภัย กฎหมาย และจริยธรรม ควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนได้เห็นถึงประโยชน์และโทษของการใช้เทคโนโลยีที่ผิดกฎหมายและจริยธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ควรนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ควรนำผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไปกำหนดแนวนโยบายและจัดทำรูปแบบการพัฒนาเชิงเทคโนโลยีให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษาภายในสถานศึกษาของตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร สมปราษฎ์. (2562). *ภาวะผู้นำกับคุณภาพการศึกษา*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กมล ภู่งประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เสริมสิน พรี่เพรส ชีสเท็ม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563-2565 (MOE's DIGITAL TRANSFORMATION ACTION PLAN 2020-2022)*. กรุงเทพฯ.
- กุลจิรา รักชนคร. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Journal of Modern Learning Development*, 5(3), 328-344.
- กฤติภัทรกร ศิริภัทรนิธิโกศล. (2564). การใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับ. ใน *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ครั้งที่ 12* (หน้า 1344-1361). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- คมพิสิษฐ์ ศรีบุญเรือง. (2557). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์)*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิณฉัตร ปะโคทั้ง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์3.
- จิตติมา วรรณศรี. (2563). *นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์3.
- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2550). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์กร: แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

- ชัยนาม บุญนิตย์. (2563). *ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2563). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชูพงศ์ อยู่ภักดี. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2560). *ภาวะผู้นำทางการบริหาร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพวัลย์ นนทเทพ. (2557). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา* ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ทิพวรรณ ล้วนปลื้มสกุล. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0*. วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 13(2), 183-206.
- ธนกฤต พรหมนันท. (2559). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานโรงเรียนมัธยม* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). *การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรโชติ หล่ายไท้. (2560). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีและทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2555). *คุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี*. สืบค้น 20 มกราคม 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/359783>
- นิคม นาคอ้าย. (2549). *องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ (ผู้นำในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นิตาชล บำรุงภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญมา แผงศรีสาร. (2561). คุณลักษณะผู้บริหารทางการศึกษาในยุคศตวรรษใหม่. *วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์*, 2(2), 131-141.
- ประสิทธิ์ ทิมพุฒิ. (2564). *ไอซีทีและการจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: บริษัทสรรพสาธน์วิชาการ (2004).
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ห.จ.ก. มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- พัชรา วาณิชวสิน. (2560). *การพัฒนาภาวะผู้นำ : จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2561). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2558). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- โยธิน นิลคช. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *การประชุมวิชาการ เสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “Graduate School Conference 2018”*, 411-422.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). *การบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- รัตนารักษ์ วัชรอภัยพล. (2563). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- รัศมี แสงชุ่ม. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์)*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุจิร ภูสาระ. (2558). *การบริหารจัดการสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนวัตกรรมการร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

- วสันต์ชัย สดคมขำ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมบัติ ศรีทองอินทร์. (2552). *ภาวะผู้นำ*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมศักดิ์ จีวัฒนา. (2555). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บুদ্ধ พอยท์.
- สัมมนา ธนินธ์. (2553). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดา สุวรรณภิรมย์. (2551). *The Leadership ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์.อินฟอร์เมชั่น แอนด์ พับลิเคชั่น
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). *ภาวะความเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส (1989).
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษา : หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *ภาวะผู้นำในองค์การสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน. (2563). *อำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและยุทธศาสตร์*. สืบค้น 15 ธันวาคม 2564, จาก http://www.techno.bopp.go.th/techno_2020/index.php?name=aboutus&file=vision
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล*. สืบค้น 2 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://www.pracharathschool.go.th/skill/detail/52232>
- เอกราช เครือศรี. (2558). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. ใน การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2* (หน้า 202-210). นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.
- อดิศักดิ์ ดงสิงห์. (2560). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- อภิญา รัตนโกเมศ. (2552). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 32(4), 180-191
- อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Dianne L. Yee. (2000). *Images of school principals' information and communications technology Leadership*. *Journal of Information Technology for Teacher Education*.
- Linda Flanagan and Michele Jacobsen. (2003). *Technology leadership for the twenty-first century Principal*. Calgary Board of Education : Canada.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. ดร.ปรเมธ สมบูรณ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตะโม่ประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. ดร.ธนกฤต อึ้งน้อย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาจาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้แนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. นางสาวบุญครอง กุลดี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. นายศิริเดช ศรีสร้อย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3
3. ดร.กิริติ จันทรมณี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดหนองหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
4. ดร.ปฏิพัฒน์ บุญรักษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
5. นายเกื้อสิริกันท์ ศรีมิตรานนท์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน จำนวน 49 ข้อ

ทั้งนี้ ขอความกรุณาท่านช่วยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด แบบสอบถามทุกฉบับผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และไม่ส่งผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อนุรักษ์ ถอดเขียว

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบข้อมูลส่วนตัวโดยทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูรักษาการณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

3. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งทางการบริหารสถานศึกษา

น้อยกว่า 5 ปี

5 - 10 ปี

11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ลงในระดับพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี						
1	กำหนดวิสัยทัศน์การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
2	ให้ผู้ปกครอง ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
3	มีการกำหนดทิศทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา					
4	มีการกำหนดทิศทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
5	สามารถอธิบายแนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีด้านการบริหารงานวิชาการให้แก่บุคลากรได้อย่างชัดเจน					
6	สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะงานวิชาการของสถานศึกษา					
7	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อให้มีการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านที่ 2 ความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี						
8	มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
9	สามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อจำกัดของเทคโนโลยีแต่ละประเภทก่อนที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
10	เลือกและนำเทคโนโลยีแต่ละรูปแบบมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม					
11	มีความรู้ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
12	ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติงานด้านวิชาการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน						
13	สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ					
14	เป็นผู้ริเริ่มในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา					
15	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานของสถานศึกษาโดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ					
16	นำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการทำงานด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ					
17	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาปฏิบัติงานด้านงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
18	สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา					
19	ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ					
ด้านที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน						
20	วางแผนการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม					
21	วิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน					
22	สร้างรูปแบบกระบวนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน					
23	กำหนดแนวปฏิบัติและวิธีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้จริงให้แก่บุคลากร					
24	สนับสนุนงบประมาณในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน						
25	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
26	ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย					
ด้านที่ 5 การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร						
27	สนับสนุนการทำงานของบุคลากรโดยนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนากระบวนการทำงานด้านงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
28	นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารวิชาการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น					
29	นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดค่าใช้จ่ายของบุคลากรและลดการใช้วัสดุสิ้นเปลืองที่เกิดจากการปฏิบัติงาน					
30	มีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ					
31	มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ					
32	อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ					
33	มีวิธีการจูงใจบุคลากรในสถานศึกษาให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา					
34	ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 6 การเทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา						
35	วางแผนจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษา					
36	นำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารงานวิชาการและงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา					
37	ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน					
38	นำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน					
39	มีการประเมินคุณภาพการใช้งานเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
40	นำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม					
ด้านที่ 7 ความรู้ทางกฎหมายและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยี						
41	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึง หลักจรรยาบรรณ					
42	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ตามหลักของกฎหมาย					
43	มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึง หลักของจรรยาบรรณ					
44	มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ตามหลักของกฎหมาย					
45	ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึง หลักความเป็นส่วนตัวในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงาน วิชาการและชีวิตประจำวัน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 7 ความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี						
46	ส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึงหลักความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงานวิชาการและชีวิตประจำวัน					
47	กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาด้านงานวิชาการจากการใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา					
48	สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการอย่างปลอดภัย					
49	ส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียนสามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการและการเรียนการสอนได้ตรงความต้องการอย่างเสมอภาค					

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

แบบสัมภาษณ์

แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล.....
 ตำแหน่ง.....
 สังกัด.....
 ประสบการณ์การทำงาน.....
 วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....
 เวลา.....สถานที่.....
 หมายเลขโทรศัพท์.....

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
 ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 พิจิตร เขต 1 ในประเด็นต่อไปนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแนวทางที่จะให้ผู้ปกครอง ครู
 บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา
 เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการให้ดียิ่งขึ้น

.....

2. ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนา ส่งเสริม ให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ
 ทางด้านเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำมาความรู้พัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

.....

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเฉพาะด้านเพื่อเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา

.....

.....

.....

4. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะในการสร้างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน

.....

.....

.....

5. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนา ส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา และมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

.....

.....

.....

6. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะในการวางแผนสามารถจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางเทคโนโลยีได้ เพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

.....

.....

.....

7. ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

ข้อคำถาม

ท่านมีแนวทางอย่างไรที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ตระหนักและสามารถกำหนดนโยบายเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาจากการใช้งานเทคโนโลยีของบุคลากรและนักเรียน โดยเฉพาะด้านงานวิชาการในสถานศึกษา

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นายอนุรักษ์ ถอดเขี้ยว

นิสิตปริญญาโท ปีที่ 2 สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ค ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ข้อความ	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
ด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี					
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้ปกครอง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางการนำเทคโนโลยีมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถอธิบายแนวปฏิบัติด้านเทคโนโลยีด้านการบริหารงานวิชาการให้แก่บุคลากรได้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
ด้านความรู้ในการจัดการเทคโนโลยี					
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อจำกัดของเทคโนโลยีแต่ละประเภทก่อนที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10. ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกนำเทคโนโลยีแต่ละรูปแบบมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11. ผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติงานด้านวิชาการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
12. ผู้บริหารสถานศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ริเริ่มในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน					
14. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
15. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีรูปแบบต่างๆ มาใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	+1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
16. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาพัฒนารูปแบบการทำงานด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
17. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้มาปฏิบัติงานด้านงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18. ผู้บริหารสถานศึกษาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงานของสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
19. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการ	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน					
20. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21. ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างรูปแบบกระบวนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติ/วิธีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้จริงให้แก่บุคลากร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
25. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีใหม่ๆอยู่เสมอเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความทันสมัย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการและการปฏิบัติงานของบุคลากร					
27. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการทำงาน of บุคลากรโดยนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนากระบวนการทำงานด้านงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในงานบริหารวิชาการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดค่าใช้จ่ายของบุคลากรและลดการใช้วัสดุสิ้นเปลืองที่เกิดจากการปฏิบัติงาน	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
30. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาปฏิบัติงานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนบุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาปฏิบัติงานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32. ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในการนำเทคโนโลยีมาปฏิบัติงานด้านวิชาการ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
33. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการจูงใจบุคลากร ในสถานศึกษาให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการ ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
34. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีเพื่อนำความรู้ มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลทางการศึกษา					
35. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและพัฒนาระบบฐาน ข้อมูลทางเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในงานวิชาการ ของสถานศึกษา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
36. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาพัฒนา ระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลผลและ วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านการบริหารงานวิชาการ และงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี มาใช้ในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาเป็น เครื่องมือในการวัดประเมินผลการจัดการเรียน การสอนของครูผู้สอน	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้
39. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินคุณภาพ การใช้งานเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40. ผู้บริหารสถานศึกษานำผลที่ได้จากการประเมิน คุณภาพของเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี					
41. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีบริหารงานวิชาการ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
42. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีบริหารงานวิชาการอย่างถูกต้องตามหลักของกฎหมาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
43. ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยีด้านงานวิชาการ โดยคำนึงถึงหลักของจริยธรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
44. ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนใช้เทคโนโลยีด้านงานวิชาการอย่างถูกต้องตามหลักของกฎหมาย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
45. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึงหลักความเป็นส่วนตัวในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงานวิชาการและชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
46. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความตระหนักถึงหลักความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีทั้งการปฏิบัติงานวิชาการและชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
47. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ด้านงานวิชาการของบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
48. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการอย่างปลอดภัย	+1	-1	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3		
ด้านความรู้ทางกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี					
49. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนสามารถใช้งานเทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการและการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
50. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนสามารถใช้งานเทคโนโลยีปฏิบัติงานวิชาการและจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเท่าเทียมกันทุกคน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	49

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	อนุรักษ์ ถอดเขียว
วัน เดือน ปี เกิด	12 ตุลาคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	44 หมู่ที่ 9 ตำบลวังโมกข์ อำเภอสว่างวีระบุรี จังหวัดพิจิตร 66140
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลสามง่าม ตำบลสามง่าม อำเภอสว่างวีระบุรี จังหวัดพิจิตร 66140
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ.1
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2559 ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดสระประทุม (มิตรภาพที่ 54) พ.ศ. 2561 ครู คศ.1 โรงเรียนวัดสระประทุม (มิตรภาพที่ 54) พ.ศ. 2565 ครู คศ.1 โรงเรียนอนุบาลสามง่าม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2559 ร.บ. (รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผลงานตีพิมพ์	อนุรักษ์ ถอดเขียว, และสฤพร เซาว์ชัย. (2564). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1. การประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานการวิจัยระดับชาติ. (265-272) อนุรักษ์ ถอดเขียว, และสฤพร เซาว์ชัย. (2565). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1. สิกขา วารสารศึกษาศาสตร์, 10(1), (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์)